МІНСКАЯ ПРАЎДА

Газета заснавана 1 лістапада 1950 года | Аўторак, 31 мая 1994 года | № 56 (10756) | Цана 100 руб.

ПАРТНЁРСТВА... ПАРАБКА І ПАНА

Прэс-канферэнцыі для прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі апошнім часам сталі звычайнай справай. Напачатку ў яўлялася такой і сустрэча з міністрам абароны Рэспублікі Беларусь П.Казлоўскім. Аднак размова, якая адбылася, думкі і меркаванні, вынесеныя з яе, не могуць пакінуць раўнадушным.

У сярэдзіне апошняй дэкады мая беларуская дэлегацыя, якую ўзначальваў міністр, разам з такой жа дэлегацыяй Расіі наведала штаб-кватэру НАТО ў Брусселі і мела сустрэчы з кіраўнікамі гэтага ваенна-палітычнага саюза.

Дэлегацыю з Беларусі, паводле слоў П.Казлоўскага, прынялі дружалюбна. У сталіцы НАТО якраз праходзіла штогодняя сесія прадстаўнікоў дзяржаў — членаў Паўночнаатлантычнага саюза, на якой разглядаліся праблемы супрацоўніцтва дзяржаў блока на сучасным этапе. Як і трэба было чакаць, шмат увагі было ўдзелена "прымерванню" розных краін, асабліва Усходняй Еўропы, да праграмы "Партнёрства ў імя міру", якую прапанаваў для ўсіх жадаючых "пасябраваць" з НАТО прэзідэнт ЗША Б.Клінтан. Грузія і Азербайджан, напрыклад, падпісалі ўжо дакументы аб далучэнні да гэтай праграмы, паведаміў міністр. У палітычных колах Беларусі гэтая прапанова абмяркоўваецца таксама.

Ну а што можа даць нашай рэспубліцы далучэнне да клінтанаўскай праграмы? Ці забяспечыць нармальнае развіццё эканомікі, спакой і суверэнітэт Беларусі прапануемае "Партнёрства..."? Гэтыя і многія іншыя пытанні цікавілі прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі.

Як і трэба было чакаць, міністр даваў даволі вычарпальныя адказы на пытанні журналістаў. І ўсё ж недзе ў глыбіні душы засталося меркаванне, што, нягледзячы на істотную змену расстаноўкі палітычных, ваенных і іншых сіл на Еўрапейскім кантыненце, НАТО ёсць НАТО. Возьмем хоць бы такі факт. Некалі стратэгі гэтага блока ўсяму свету даводзілі: іхні саюз існуе таму, што ў цэнтры Еўропы стаяць сілы Варшаўскага Дагавора, якія, варта толькі пасла біць натаўцам сваю пільнасць, адразу ж зоймуць увесь кантынент. Сёння Варшаўскага Дагавора няма. Цяперашнія ўзброеныя сілы Беларусі, Расіі, Украіны — гэта ўжо не армія СССР. Дык для чаго існуе НАТО? Выконваць рэзалюцыі Савета Бяспекі ААН? А можа, народы канфліктуючых сёння краін без "памагатых", якія прылятаюць на "фантомах", разбяруцца самастойна?..

Вось гэтым пытаннем натаўскія стратэгі, як сведчаць факты, задавацца і не думаюць, бо яно, калі і ўзнікала ў каго на той сесіі, не было ўспрынята "гаспадарамі" як вартае іх увагі. Менавіта на такую думку наводзіць і адказ П.Казлоўскага на гэтае пытанне.

Тое ж і з праграмай "Партнёрства ў імя міру". Яна фактычна прадугледжвае існаванне паноў і парабкаў, інтарэсы якіх ніколі не супадалі і не супадуць заўтра.

Іван АБАБУРКА, аглядальнік "Мінскай праўды".

І куды меліяратару падацца?

Цяпер, як вядома, дзяржава ўжо не «цягне на сваёй спіне» расходы на меліярацыю. Ды і асушаліся часам такія землі, якія нярэдка давалі лепшую аддачу, чым пасля «абнаўлення».

У ПМК-23 шукаюць выйсце з тупіка, імкнуцца захаваць калектыў, не «растрэсці» матэрыяльную базу. Каб плаціць людзям зарплату, трымацца на плаве, тут праявілі гаспадарчую прадпрымальнасць. Заключылі дагавор з гарадскімі ўладамі на будаўніцтва ля Нясвіжа станцыі па абезжалезванню вады. Ужо ўзведзены «каробкі» кацельні, адміністрацыйнага будынка. У калгасе «Слава» меліяратары добраўпарадкоўваюць машынны двор. Хутка пачнуць класці асфальт на фермах калгаса «17 верасня». Адным словам, зарабляюць «капейку» нестандартным «ходам».

(Наш кар.)

МІЛЫХ ПРАСЦЯГАЎ КРАСА

Іван ВАРАЎКА

Пагоркі, лясы і лагчыны,
Балоты, лугі і куп"ё –
Усё гэта кут мой айчынны –
Святое багацце маё.

Гляджу на палі, на азерцы,
На мілых прасцягаў красу
І з гонарам, горда у сэрцы
Радзімую мову нясу.

Бярэзнік мне свеціць
бяростай,
Крыніца жалейкай журчыць.
На мове радзімай так
проста
З бацькоўскай зямлёй
гаварыць.

У светлай любові прызнанне
Зямлі гэтай ціха скажу:
Дуброва зязюлі куваннем
Мне шчыра пацешыць душу.

Адорыць аселіца звонам
Вясёлых стракоз і чмялёў,
І дуб над жытнёвым загонам
Раскажа паданні вякоў.

Фота Сяргея БРУШКО.

САМЫЯ ЧЫСТЫЯ ЎГНАЕННІ

Іх выпуск асвоены на Чацвёртым рудаўпраўленні "Беларуськалія". Справа ў тым, што для таго, каб калійныя ўгнаенні не злежваліся, не ператвараліся зноў у камень, звычайна прымяняюцца дабаўкі ў выглядзе амінаў. Даволі таксічных. Вучоныя з Санкт-Пецярбурга прапанавалі замяніць аміны кампазіцыяй рэчываў на базе ферацыянідаў, ці жоўтай крывяной солі. Яны зусім бясшкодныя і нават дабаўляюцца ў кухонную соль.

Па прапанаванай тэхналогіі на рудаўпраўленні выпрацавалі дзве тысячы тон тукаў. Прадукцыя атрымала высокую ацэнку. Ёсць усе падставы спадзявацца, што і попыт на гэтыя ўгнаенні ўзрасце. Для калійшчыкаў, якія часта затавarваюцца гатовай прадукцыяй, гэта вельмі важна.

Цікава, што сёння, калі рудаўпраўленні набылі ў рамках аб"яднання пэўную самастойнасць, кожнае з чатырох прадпрыемстваў актыўна шукае шляхі павышэння эфектыўнасці вытворчасці. На тым жа Чацвёртым РУ, напрыклад, рыхтуюцца да выпуску доследнай партыі кухоннай солі тыпу "Экстра". Спецыялісты заяўляюць, што іх прадукцыя будзе значна лепшая, чым соль, якая здабываецца на Першым рудаўпраўленні. Што іх тэхналогія павінна вывесці Чацвёртае РУ на першае месца сярод экспарцёраў солі не толькі ў Беларусі, а і ў краінах СНД. Стымулюе творчы пошук калійшчыкаў не толькі гордасць першапраходцаў, а і вялікая эканамічная выгада. Да якой павінны імкнуцца і іншыя вытворцы.

/Наш кар./.

■ Спажывецкая кааперацыя

Залежнасць... ад сябе

На ўскраіне вёскі Слагавішча здалёк відаць пабудовы падсобнай гаспадаркі каапнарыхтпрома Лагойскага райспажыўсаюза. Тут адкормачнік маладняку буйной рагатай жывёлы, склады канцэнтратаў і грубых кармоў, воданапорная вежа. У цялятніку гадуецца 150 закупленых ад насельніцтва бычкоў.

Побач з гэтым драўляным памяшканнем узводзіцца новы адкормачнік на 250 галоў маладняку. Блочны каркас яго зманціравалі мантажнікі Пухавіцкай ПМК, на што затрачана 79,4 мільёна рублёў. Аднак давядзецца выдаткаваць яшчэ мільёнаў 200, каб закончыць. Гэтым цяпер і займаюцца будаўнікі Лагойскай МПМК-198.

Кааператары шчыра зацікаўлены ў тым, каб адкормачнік у бліжэйшы час уступіў у строй. У такім выпадку зменшацца затраты на яго ўзвядзенне, каапнарыхтпром хутчэй атрымае прыбытак. У двух памяшканнях будзе гадавацца 400 бычкоў.

Каб утрымліваць такі статак, запатрабуецца нямала кармоў. І аб гэтым праяўляецца клопат. У распараджэнні кааператараў 194 гектары ворнай зямлі. Ёсць набор сельскагаспадарчай тэхнікі для яе апрацоўкі і догляду пасеваў.

Перад сабой кааператары Лагойшчыны паставілі задачу: зменшыць да мінімуму залежнасць ад калгасаў і насельніцтва пры закупе жывёлы. Выклікана гэта тым, што ва ўмовах цяперашняга нестабільнага рынку пастаўшчыкі дыктуюць свае патрабаванні, шукаюць больш выгаднага для сябе пакупніка. Бываюць і перабоі іншага характару. Летась калектыў каапнарыхтпрома прадаў 39 тон мяса. Сёлета за чатыры месяцы яго рэалізавана каля 6 тон, прыбытак склаў амаль 8 мільёнаў рублёў. На перапрацоўку ў каўбасны цэх райспажыўсаюза кожны месяц пастаўляецца па 10—19 галоў буйной рагатай жывёлы сярэдняй вагой 400 кілаграмаў.

Генадзь ХОЦЫН.

КАНСТЫТУЦЫЙНЫ СУД ПАЧНЕ ПРЫЁМ ЗАЯЎ ПЕРШАГА ЛІПЕНЯ

Працэсуальны дакумент, які прызначаны забяспечыць парадак разгляду спраў, ствараецца ў гэтыя дні ў Канстытуцыйным судзе Рэспублікі Беларусь. Яго пасяджэнні, што праходзяць цяпер амаль штодзённа пад старшынствам Валерыя Ціхіні ў будынку Вярхоўнага Савета, прысвечаны вырашэнню арганізацыйных пытанняў. Ідзе дасканалая паартыкульная прапрацоўка дакумента, якая дасць магчымасць Канстытуцыйнаму суду стаць дзейсным інструментам абароны Асноўнага Закона Рэспублікі Беларусь.

Для забеспячэння дзейнасці суда створаны шэсць рабочых груп, фарміруецца яго сакратарыят. Мяркуецца ў бліжэйшы час вырашыць пытанні фінансавання, месцаразмяшчэння Канстытуцыйнага суда, у стадыі распрацоўкі знаходзяцца апісанне і ўзоры судовых мантый, дзелавой і працэсуальнай дакументацыі.

На мінулым тыдні рашэннем Канстытуцыйнага суда пры ім быў утвораны навукова-кансультатыўны савет. У гэты грамадскі орган увайшлі 16 вучоных і спецыялістаў-практыкаў у галіне права. Сустаршынямі савета выбраны дактары юрыдычных навук, прафесары БДУ Анатоль Галаўко і Сцяпан Драбязка.

Навукова-кансультатыўны савет будзе аказваць дапамогу Канстытуцыйнаму суду ў правядзенні аналізу законнасці ў краіне, у падрыхтоўцы пасланняў Вярхоўнаму Савету Рэспублікі Беларусь і будучаму Прэзідэнту краіны. Для поўнага выкарыстання дасягненняў сусветнай юрыдычнай навукі і практыкі ў канстытуцыйным будаўніцтве савет прызначаны садзейнічаць умацаванню супрацоўніцтва з айчыннымі і замежнымі навуковымі цэнтрамі і прававымі ўстановамі.

Канстытуцыйны суд Беларусі пачне прыём прапаноў і заяў 1 ліпеня. Звароты ў суд могуць датычыць толькі пытанняў парушэння канстытуцыйнай законнасці. І хоць штодзённа ў адрас Канстытуцыйнага суда прыходзяць пісьмы са словамі "звяртаемся да вас, як да апошняй судовай інстанцыі", ён не мае права прымаць да разгляду скаргі і апеляцыі грамадзян на рашэнні судоў па канкрэтных крымінальных, грамадзянскіх і адміністрацыйных справах.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь— БЕЛІНФАРМ.

Злёт этнографаў-краязнаўцаў

Адбыўся абласны злёт юных этнографаў-краязнаўцаў, у якім прынялі ўдзел больш за 150 школьнікаў. Для іх была наладжана цікавая экскурсія па Траецкім прадмесці і Верхнім горадзе сталіцы нашай рэспублікі. Перад удзельнікамі гэтага мерапрыемства выступілі артысты народнага тэатра «Жывое слова» Беларускага педагагічнага універсітэта.

На другі дзень юныя злётаўцы знаёміліся з гісторыка-культурным запаведнікам «Заслаўе». Там яны правялі фестываль этнаграфічных калектываў, якія працуюць пры школьных музеях вобласці. З цікавымі праграмамі выступілі юныя артысты-этнографы з Вузлянскай базавай школы Мядзельскага, Івянецкай СШ Валожынскага і Лебедзеўскай СШ Маладзечанскага раёнаў, Заслаўскага Дома дзіцячай творчасці.

Спадабаліся школьнікам заняткі, арганізаваныя ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі і ў Дзяржаўным мастацкім музеі рэспублікі.

— Такія злёты мяркуем праводзіць кожны год. Маладое пакаленне павінна добра ведаць гістарычную спадчыну сваёй Бацькаўшчыны, — зазначыла дырэктар абласной станцыі турыстаў Зоя Казіміраўна Ліпніцкая.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па вобласці чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра — 14--19, у Мінску — 15--17 градусаў цяпла, кароткачасовы дождж.

■ Актуальное интервью

НАРУШИТЕЛЬ ПОРЯДКА – "ЗЕЛЕНЫЙ ЗМИЙ"

На вопросы нашего корреспондента отвечает начальник отдела охраны общественного порядка УВД облисполкома полковник милиции Б.П.КАРАЙБОГ.

— Борис Павлович, смотрю на статистические данные и глазам не верю: около 80 процентов всех тяжких преступлений, а это и убийства, и разбои, и грабежи, совершено пьяными преступниками. Значит, если оздоровить общество, то преступность сойдет на нет?

— Вопрос сложный. Сколько раз мы пытались запретить, ужесточить, а воз и ныне там. У «зеленого змия» опять отрастают головы. Но сдерживающий фактор все же был — исполнение антиалкогольного законодательства. В 1993 году к административной ответственности привлечено почти 100 тысяч нарушителей, или каждый 15-й житель области, более 20 тысяч помещались в медвытрезвители. Составлено 3.579 протоколов на лиц, занимающихся изготовлением и хранением крепких спиртных напитков домашней выработки, в отношении 135 самогонщиков возбуждены уголовные дела за изготовление «зелья» с целью сбыта, 360 человек направлены на принудительное лечение в ЛТП.

— Самое печальное — все решили, что есть более важные проблемы, чем пьянство. Этакая атмосфера всеобщего благодушия: демократия — значит, все дозволено. А между тем спиваются дети, гибнут взрослые, разрушаются семьи. Общество деградирует.

— Совершенно верно. Отмахиваются, как от надоевшей мухи, от вопросов профилактики и предупреждения правонарушений и преступлений на почве пьянства исполкомы местных Советов, руководители предприятий, учреждений, организаций, другие должностные лица. А ведь милиция не всесильна. Ей везде не успеть. Практически во всех трудовых коллективах Борисова, Жодино и Солигорска, Минского района игнорируются сообщения правоохранительных органов. Даже удержание штрафов производится несвоевременно.

Сплошь и рядом допускается распитие спиртных напитков на рабочих местах. Нарушение антиалкогольного законодательства на производстве допускают и руководители. За появление на работе в нетрезвом состоянии привлечен к административной ответственности председатель Домановичского сельского Совета Солигорского района А.Кругленя. В медицинский вытрезвитель доставлялись начальник участка Второго рудоуправления Н.Алимов, председатель профкома этого же рудоуправления Г.Богомья, главный механик строительного управления № 105 стройтреста № 3 Солигорска М.Степурко, начальник снабжения завода «Калибр» Слуцка И.Шимко.

— Доступность спиртного привела к тому, что пьянство станет, наверное, самым угрожающим бедствием в нашей республике?

— И не только у нас. Расширение масштабов и объемов реализации спиртного, в том числе и иностранного производства, отсутствие контроля за качеством продукции наносит большой экономический и моральный ущерб государству. В прошлом [illegible] по причине пьянства свыше тысячи ч[illegible] доставлялись в медицинские учреж[illegible] из них 344 — скончались. Из 3.969 розничных торговых предприятий облпотребсоюза 1.928, или почти половина, торгуют винно-водочными изделиями. В 1993 году исполкомы местных Советов выдали в два раза больше лицензий коммерческим магазинам на право продажи спиртного, чем государственной торговле. Из 271 коммерческого магазина 225 торгуют винно-водочными изделиями, притом с серьезными нарушениями и злоупотреблениями. Только по Борисову выявлено 30 фактов продажи магазинами спиртного несовершеннолетним. Продолжают продавать спиртное возле учебных заведений, детских и лечебных учреждений, предприятий и строек.

Созрела настоятельная необходимость пересмотра подходов к решению задач борьбы с пьянством, координации всеобщих усилий.

Ирина АНДРЕЕВА.

■ Здарэнне

Абдзерлі як ліпку

Вадзіцель транспартнай фірмы з горада Гдыня, што ў Польшчы, прывёз у сталіцу кантэйнер з запчасткамі да аўтамашын. Пераезд у другую дзяржаву завяршыўся ўдала: яго грузавая машына "Вольва" з кантэйнерам надзейна асталявалася на ахоўваемай стаянцы матэля "Мінскі". Здавалася, можна ўздыхнуць спакойна. З'явіўся і прадстаўнік фірмы, які павінен быў атрымаць гэты груз. Незнаёмец запрасіў паляка ў свае "Жыгулі" белага колеру: маўляў, трэба аформіць дакументы. Наіўны паляк згадзіўся. Па дарозе да іх падсеў яшчэ адзін "камерсант". Далей, як вы здагадваецеся, дзеянне нагадвала кінабаявік: адзін з "бізнесменаў" выхапіў пісталет і наставіў яго на паляка. Патрабаванне — адно: аддаць дакументы на аўтамашыну і груз! Што жыхар Гдыні выканаў без прамаруджвання. Затым паляку завязалі вочы і адвезлі на кватэру. Там ён знаходзіўся каля чатырох дзён. Гэтага часу зладзеям хапіла, каб аўтамашына і груз зніклі бясследна. А даверлівага паляка завезлі ў лес і там адпусцілі. Тады ён і кінуўся ў міліцыю: дапамажыце, абдзерлі як ліпку.

(Наш кар.)

Агранамічная служба калгаса "Слабодскі" Старадарожскага раёна прымае ўсе меры, каб сабраць сёлета багаты ўраджай. І спецыялісты, і самі сельскія працаўнікі імкнуцца, каб зямля дала большую аддачу. Таму і стараюцца выканаць усе агратэхнічныя патрабаванні. Своечасовая сяўба высакаякасным насеннем на добра падрыхтаванай і ўгноенай глебе, дажджы і цяпло забяспечылі дружныя ўсходы.

Больш як трыццаць гадоў працуе ў гаспадарцы Сяргей Іванавіч **Бураў** */на здымку/. Цяпер ён заняты на пагрузцы арганікі.*

Фота Анатоля БАСАВА.

■ Рэформы і вёска

БЕЗ ПЕРАДЫХУ

Летась гаспадаркі Капыльскага раёна прадалі дзяржаве 52.000 тон малака і 12.100 тон мяса. Прама скажам: паказчыкі гэтыя не адпавядаюць магчымасцям і створанаму патэнцыялу як жывёлагадоўлі, так і ў раслінаводстве. Ды і намнога большыя яны былі ўжо. Таму пакуль ставім задачу выйсці на ўзровень 1990 года, падкрэсліў у гутарцы з нашым карэспандэнтам старшыня Капыльскага райвыканкома У.В.САСНОЎСКІ. А гэта значыць, што павінны мець 80 тысяч тон малака і 18 тысяч тон мяса.

— Вядома, наганяць упушчанае заўсёды цяжэй, — працягваў Уладзімір Віктаравіч. — Але задзел у нас неблагі. І вытворцы, і кадравы, Кіраўнікі, спецыялісты, ды і ўсе вяскоўцы пакрысе ачунялі ад тых шокавых пераструсак, якія адбываліся ў грамадстве. Трэба ўжыць, імкнуцца да лепшага! Зразумела, што нашу работу ніхто за нас не зробіць. А тое, што нам не ўдалося летась, дзе і чаму заплушчаны хібы, дэталёва прааналізавалі ва ўсіх гаспадарках. Зроблены і пэўныя вывады. Своечасова і якасна праведзена веснавое-пасяўная кампанія. У вельмі складаных умовах, пры вострым дэфіцыце гаруча-змазачных матэрыялаў і мінеральных тукаў яна праведзена ў аптымальныя тэрміны. Наладжаны догляд пасеваў. Значыць, можна спадзявацца на добры ўраджай збожжавых, прапашных, траў. А спрацуе на належным узроўні цэх раслінаводства, то будзе і фураж, будзе і жывёлагадоўчая прадукцыя.

Дарэчы, нам удалося спыніць падзенне вытворчасці на фермах. Надой малака на карову за чатыры месяцы павялічыўся на 44 кілаграмы, а прывагі буйной рагатай жывёлы на адкорме ўзраслі на 34 працэнты. Разлічваем за пашавы перыяд павысіць прадуктыўнасць дойнага статка не менш як на 120 кілаграмаў, а прывагі — на 15 працэнтаў.

Пастаўлена задача ўжо сёлета ўзнавіць пагалоўе, якое мелі чатыры гады назад: 83 тысячы галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку 24.800 кароў, 60 тысяч свіней.

Наш раён, бадай, адзін з нямногіх у рэспубліцы, які не толькі захаваў, але і павялічыў вытворчасць свініны. Дзякуючы разумнай спецыялізацыі, кааперацыі міжкалгаснае прадпрыемства "Капыльскае" на практыцы даказвае яе перавагу. Тут і адносна невысокі сабекошт свініны, пастаянна нарошчваецца выхад прадукцыі. Робяць на комплексе і цудоўную вяндліну, каўбасы. Адкрылі свой магазін, дзе цэны на мясныя вырабы значна ніжэйшыя, чым у гандлёвай сетцы. Мяркуем, што неўзабаве такая ж фірменная крама з'явіцца і ў райцэнтры.

Разам з грамадскім сектарам, важнейшай крыніцай сельскагаспадарчай прадукцыі і харчавання, з'яўляюцца асабістыя падсобныя гаспадаркі. А іх у раёне 15.290. Сёлета для пашырэння іх выдзелена 5.574 гектары пашы, 3.768 — сенажаці, размешчана ў палях севазвароту 935 гектараў збожжавых.

Для забеспячэння кармамі асабістай жывёлы грамадзян летась калгасы і саўгасы прадаставілі ў разліку на 1 карову 1.700 кілаграмаў сена, на двор 830 — саломы, 400 — кармавых караняплодаў, 730 кілаграмаў зернефуражу.

Гаспадаркамі аказваецца дапамога тэхнікай для апрацоўкі прысядзібных участкаў, у замене насення бульбы, выдзяленні арганічных угнаенняў і сродкаў аховы раслін.

Гэтыя меры садзейнічалі таму, што за апошнія два гады пагалоўе кароў у прыватным сектары ўзрасло на 245 галоў, колькасць свіней дасягнула 22 тысяч.

Здавалася б, такое становішча дазваляе павялічыць закупку ў сельскага насельніцтва лішкаў прадукцыі. Аднак на справе мы бачым усё іншае.

Летась у параўнанні з 1992 годам скараціліся закупкі малака на 10 працэнтаў, жывёлы і птушкі — на 20.

У чым жа прычына? Іх некалькі. Але галоўнае — тое, што калгасам і саўгасам стала невыгадна займацца гэтай справай.

Толькі адзін прыклад. Масласырзаводам кампенсуецца гаспадаркам за 1 тону малака, закупленага ў насельніцтва, 92.500 рублёў. Паводле самых сціплых падлікаў, фактычныя затраты на кожную тону сабранага і дастаўленага малака на завод складаюць больш за 110 тысяч рублёў, або на кожнай тоне гаспадарка нясе страты ў 18 тысяч рублёў. Толькі за мінулы год гаспадаркі панеслі страт на 144 млн. рублёў.

Напрошваецца вывад: трэба ствараць умовы для эканамічнай зацікаўленасці ў продажы лішкаў сельгаспрадукцыі.

А пра тое, што вяскоўцу і так не соладка жывецца, сведчыць хоць бы такі факт: сярэднямесячная зарплата ў калгасах і саўгасах раёна склала 143 тысячы рублёў, што ў адносінах да прамысловасці складае толькі 44 працэнты. Гаспадаркі набываюць усе тавары-матэрыяльныя каштоўнасці па папярэдняй аплаце, а за сваю прадукцыю атрымліваюць грошы невядома калі. Так, Капыльскі масласырзавод [illegible] май — наогул ні "зайчыка". Слуцкі мясакамбінат вінен нашым вытворцам 1.693 мільёны рублёў. Вось і ўганіся селяніну за той жа зарплатай, за тымі ж цэнамі. Спадзяёмся, што механізм узаемадзеяння тут будзе, нарэшце, адладжаны.

А ў хлебароба передыху няма. Пачалі ўжо нарыхтоўку кармоў. Травы выраслі някепскія, так што будзе і сена, і сянаж. А з імі малако і мяса.

Мінская хроніка

АЛІМПІЯДА Ў ЛІЦЭІ

Сёлета ў ліцэі пры Беларускім дзяржаўным універсітэце каля 200 выпускнікоў. А ўжо 17 чэрвеня пачынаюцца ўступныя экзамены для новых абітурыентаў. Але не ўсе будуць здаваць іх — 33 дзевяцікласнікі датэрмінова сталі навучэнцамі ліцэя, паказаўшы выдатныя веды ў ходзе алімпіяды, якая праводзілася ў два этапы — завочная і вочная.

ЗАПРАШАЕ «САЛЮТ»

Заўтра мінскі кінатэатр "Салют" сумесна з выканкомам Ленінскага райсавета дэпутатаў праводзяць дабрачыннае свята "Харавод цудаў". На яго запрошаны дзеці-інваліды, сіроты, хлопчыкі і дзяўчынкі з мнагадзетных сем"яў. Прапануецца разнастайная праграма — музыка, конкурсы, віктарыны, гульні, мультфільмы і выступленне лялечнага тэатра.

ПРАПАНУЕ ДЗІЦЯЧЫ ФОНД

Сёння Беларускі тэатр юнага гледача прапануе дабрачынны спектакль "Чароўная лямпа Аладзіна". Гэтая акцыя праводзіцца Дзіцячым фондам напярэдадні Міжнароднага дня абароны дзяцей. Тут будуць ушаноўваць лаўрэатаў штогадовай прэміі "Сябра дзяцей", назавуць стыпендыятаў Дзіцячага фонду.

ДЗЕНЬ АДЧЫНЕНЫХ ДЗВЯРЭЙ

Па традыцыі ў Беларускай політэхнічнай акадэміі праведзены дзень адчыненых дзвярэй. Перад будучымі абітурыентамі выступілі кіраўнікі навучальнай установы, выкладчыкі. Наведвальнікі сустрэліся з дэканамі факультэтаў, пабывалі ў лабараторыях, азнаёміліся з умовамі паступлення ў гэтую навучальную ўстанову.

АПЕРАЦЫЯ «ЧЫСТАЕ ПАВЕТРА»

З 1 чэрвеня Дзяржаўтаінспекцыя Мінска пачынае праводзіць аперацыю "Чыстае паветра". Вадзіцелі, машыны якіх празмерна забруджваюць навакольнае асяроддзе, перш чым выехаць з гаража, павінны паклапаціцца аб спраўнасці сваіх аўтамабіляў.

ВІНШАВАННЕ ХАРЭОГРАФАЎ

Заўтра ў Цэнтральным Доме афіцэраў адбудзецца канцэрт, прысвечаны 30-годдзю творчай дзейнасці вядомых харэографаў Людмілы і Аляксандра Яфрэмавых. Павіншаваць юбіляраў прыйдуць артысты тэатраў, сябры, зоркі эстрады Ядвіга Паплаўская, Аляксандр Ціхановіч, Надзея Мікуліч, вучні харэографаў.

«САЛОДКАЕ СВЯТА»

Для вучняў чацвёртага класа 117-й мінскай школы напярэдадні канікулаў праведзены конкурс на веданне нямецкай мовы, якая тут выкладаецца з першага класа. Прапаноўваліся інтэрв"ю, загадкі, рэкламныя сцэнкі. А потым былі ўзнагароды для ўсіх канкурсантаў — цукеркі, шакалад, тарты. Спонсарамі "салодкага свята" сталі фонд "Стварэнне", малое прадпрыемства "Кампанент", акцыянернае таварыства "Эсканіма".

БІБЛЕЙСКІ ІНСТЫТУТ

Пяты раз прыехалі на сесію студэнты Беларускага біблейскага інстытута, які створаны ў Мінску Саюзам евангельскіх хрысціян-баптыстаў. Як паведаміла агенцтва РІД, гэта першая навучальная ўстанова такога тыпу на тэрыторыі былога СССР.

ПАДУМАЙ, «ЗАЯЦ»

Палова мінімальнай зарплаты, а гэта 30 тысяч, — такі штраф вызначаны Мінгарвыканкомам для аматараў праехаць без білета ў гарадскім пасажырскім транспарце. Падумай, "заяц", пашкадуй свой кашалёк.

Падрыхтаваў Павел ЖУРБА.

Звыш пяці тысяч ураджэнцаў Чэрвеньшчыны ўзялі ў рукі зброю ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Каля 4.500 воінаў і партызан за баявыя подзвігі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Савецкага Саюза і зарубежных краін. Сярод іх сем Герояў Савецкага Саюза. Леў Мікалаевіч Міхіевіч, пра якога расказваецца ў гэтым матэрыяле, — кавалер ордэнаў Славы трох ступеней.

Слава збіралася па кроплях

Баявой біяграфіі гэтага чалавека хапіла б на добрую кнігу. Семнаццацігадовым юнаком пакідае Леў Міхіевіч родную вёску Рэчкі, што на Чэрвеньшчыне, едзе на новабудоўлі Поўначы. Туды кліча яго рамантыка невядомага краю. Дапытлівага юнака пасля заканчэння кароткіх курсаў хутка прызначылі слесарам на суднарамонтнай верфі. Адначасова з работай ён наведвае вячэрнюю школу і набывае сярэднюю адукацыю.

У 1940 годзе Леў Міхіевіч — ужо салдат сапёрнага батальёна, служыць у складаных умовах Поўначы, на паўвостраве Рыбачы. Праз шмат гадоў ён будзе ўспамінаць, што цяжкасці і загартоўка ў суровых умовах зрабілі яго сапраўдным салдатам, які сустрэўся з лютым і каварным ворагам.

Неўзабаве радавы Міхіевіч становіцца курсантам кулямётна-мінамётнага вучылішча. Вучоба ішла выдатна, але нядоўга яна працягвалася.

...Па-рознаму ўварвалася Вялікая Айчынная вайна ў жыццё савецкіх людзей, але аднолькава нечакана і балюча. У той, здавалася б, звычайны дзень на паўвостраве Рыбачы дзе-нідзе ляжаў яшчэ пачарнелы снег. З Баранцава мора дзьмуў халодны пранізлівы вецер. Каля адзінаццаці гадзін над паўвостравам нечакана з'явіліся фашысцкія самалёты і пачалі бамбіць аб'екты. Праз хвілін дзесяць-пятнаццаць прыляцела яшчэ адна група "сцярвятнікаў" і скінула парашутыстаў-дэсантнікаў.

Па трывозе курсанцкая рота кулямётчыкаў, у складзе якой знаходзіўся і Міхіевіч, фарсіраваным маршам выйшла ў раён высадкі фашыстаў і з ходу ўступіла з імі ў бой. Кулямётчыкі ўшчэнт разбілі дэсант, знішчыўшы 150 гітлераўцаў. У гэтым баі Міхіевіч праявіў сябе смелым і знаходлівым воінам, трапным стралком.

Так для курсанта Міхіевіча закончылася мірная вучоба і пачалася вайна. Яго з таварышамі вярнулі зноў у сваю часць. Яна дыслацыравалася там жа, на паўвостраве Рыбачы. У складзе 170-га армейска-інжынернага батальёна памочнік камандзіра ўзвода старшы сяржант Міхіевіч ваяваў да верасня 1941 года.

У канцы верасня 1941 года Міхіевіч просіцца на абарону Масквы. Яго просьбу і рапарты таварышаў задавальняюць, але там патрэбны былі найбольш танкісты, і воін у тэрміновым парадку набывае гэтую ваенную спецыяльнасць. Але пад Маскву яму трапіць не давялося. Танкіста паслалі пад Ленінград.

Абараняючы горад, Леў Міхіевіч спаліў у баях шэсць танкаў, знішчыў мінамётную батарэю і ў паядынку з чатырохствольнай батарэі разбіў тры гарматы, а чацвёртая трапіла трыма снарадамі ў яго танк. Машына згарэла, а цяжка паранены танкіст быў дастаўлены ў шпіталь.

Са шпіталя ён зноў вяртаецца пад Ленінград, удзельнічае ў баях пад Сінявінам, Ціхвінам, Мгой, быў яшчэ раз цяжка паранены і зноў вярнуўся пад Ленінград. У сакавіку 1942 года Льва Мікалаевіча прызначаюць памочнікам камандзіра сапёрнага ўзвода, бо раненні і кантузія пагоршылі яго здароўе, і танкістам ён далей ваяваць не мог.

У 131-м стралковым палку 205-й стралковай дывізіі ён адным з першых стаў поўным кавалерам ордэнаў Славы. У гэтай дывізіі Леў Міхіевіч служыў да канца вайны.

Вясной 1944 года палку было загадана ліквідаваць варожы гарнізон, які ўмацаваўся на цяжкадаступнай мясцовасці паміж двух азёр. Сапёры зрабілі шэсць праходаў у мінных палях, загародах з калючага дроту і разам з пехацінцамі атакавалі пярэдні край абароны праціўніка. Міхіевіч адным з першых уварваўся ў траншэю ворага і кінуўся ў другую. Тут завязалася жорсткая рукапашная схватка. Старшы сяржант аказаўся ў гушчыні варожых радоў. Адстрэльваючыся, ён не заўважыў, як за яго спінаю прыўзняўся гітлеравец.

— Лёва, глядзі! — данёсся трывожны крык аднаго з таварышаў.

Міхіевіч рэзка павярнуўся і націснуў на спускавы кручок аўтамата. Гэта выратавала яго. Аслаблены ўдар варожага штыка трапіў па мяккіх тканках шыі. Падаспеўшыя таварышы завяршылі разгром фашыстаў, перавязалі свайго камандзіра і адправілі ў медсанбат. Тыдні праз два Міхіевіч зноў быў у страі. За гэты бой яго прадставілі да ордэна Славы 3-й ступені.

Зноў баі, вялікія і малыя. Неўзабаве полк атрымаў новую баявую задачу. Сапёрны ўзвод, якім камандаваў ужо Леў Міхіевіч, прыдаваўся стралковаму батальёну, што павінен быў дзейнічаць як перадавы атрад. Зрабіўшы саракапяцікіламетровы марш, батальён апынуўся ў тыле ворага. Перад узводам Міхіевіча стаяла канкрэтная задача: замініраваць дарогі, якія выходзілі да раёна, занятага батальёнам, падрыхтаваць да ўзрыву мост.

— Мін у нас малавата, таварыш камбат, — сказаў Міхіевіч. І тут жа зразумеў, што сказаў не тое, сустрэўшы строгі позірк камандзіра.

— Дазвольце выконваць загад? — папраўіў сваю памылку Міхіевіч.

Камбат размеркаваў задачы паміж ротамі, потым паклікаў Міхіевіча. Разаслаўшы карту, акрэсліў сінім алоўкам некалькі раёнаў і сказаў:

— Вунь тут у праціўніка, паводле даных разведкі, магчымы мінныя палі. Разумееш? А ты — "мін малавата".

Самаадданна папрацавалі ноч сапёры. Яны разведалі мінныя палі фашыстаў, здымалі міны, а затым устанаўлівалі іх на дарозе. Іх камандзір выконваў самую цяжкую і небяспечную работу.

Раніцай фашысты перайшлі ў наступленне. На мінах, устаноўленых Міхіевічам і яго сапёрамі, падарваліся танк і тры бронемашыны. Калі ж праціўніку ўсё-такі ўдалося прарвацца да ракі і яго перадавыя падраздзяленні ўступілі на мост, Міхіевіч уласнаручна ўзарваў яго.

Пасля сапёры разам з пехацінцамі да позняга вечара ўтрымлівалі заняты раён. А ноччу падышлі асноўныя сілы дывізіі. Леў Міхіевіч за гэты бой атрымаў ордэн Славы 2-й ступені.

Шмат яшчэ было баёў у мужнага сапёра. Ён вызваляў гарады Гдыня, Данцыг і Пілау. У раёне Мазурскіх азёр фашысты шчыльна замініравалі ўсе падыходы да сваёй абароны. Узвод Міхіевіча ўмела зрабіў пераходы ў драцяных загародах для наступлення нашых падраздзяленняў.

У час атакі быў падбіты танк камандзіра роты. Рызыкуючы жыццём, старшыня Міхіевіч перанёс параненага з машыны ў акоп. У гэты момант параніла і камандзіра стралковага ўзвода.

— Наперад! За мной! — падаў каманду Міхіевіч і павёў у атаку сваіх сапёраў і пехацінцаў, замяніўшы ім камандзіра.

Гэта быў гарачы бой, які закончыўся рукапашнай схваткай. Пасля бою за Пілау на грудзях адважнага старшыны Міхіевіча заззяў золатам ордэн Славы 1-й ступені.

Старшына Л.М.Міхіевіч служыў у арміі да 1956 года. Ён дэмабілізаваўся і пераехаў у Ленінград, у горад, які адважна абараняў у гады вайны. Калі-нікалі прыязджае ў родныя чэрвеньскія мясціны, расказвае моладзі пра свае франтавыя дарогі.

Анатоль ФУРЫК.

■ Грымасы рынку

"ПЕЧКУРЫ" І "АКУЛЫ" БІЗНЕСУ

дзейнічаюць на салігорскім рынку. Але пакаранне іх не адэкватнае цяжкасці правапарушэнняў

Гэты рынак прыцягвае ўсё большую ўвагу камерсантаў. У першую чаргу тым, што заробкі калійшчыкаў супраць іншых сёння даволі высокія, а кожны з іх імкнецца як мага хутчэй атаварыць грошы. Таму рынак у горадзе шахцёраў дарагі, мнагалюдны, а ў нядзелю і даволі цесны, некаторыя прапаноўваюць свой тавар нават на бліжэйшых вуліцах. Карацей, ствараецца спрыяльнае асяроддзе для самых розных правапарушэнняў...

Вось да прадаўца, які прама на зямлі гандлюе запчасткамі, падышоў аператыўны ўпаўнаважаны аддзела па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю А.С.Жартун. Папрасіў:

— Пакажыце дакументы на права займацца прадпрымальніцкай дзейнасцю.

— Я не прадпрымальнік. Купіў запчасткі для матацыкла, а яны не падышлі. Вырашыў прадаць.

На зямлі ляжала з дзесятак розных дэталей. Мнагавата для лішку. Ды даволі аб"ёмістая сумка побач...

— Нават калі вы прадаяце адну ўласную рэч, то павінны ўзяць у адміністрацыі рынку разавы талон на права гандлю, — растлумачыў супрацоўнік міліцыі і запатрабаваў: — Прад"явіце дакументы.

І тут жа з натоўпу пачуўся прарэзлівы мужчынскі голас, які, як правіла, заўсёды знаходзіцца, каб абараніць "народ" ад "здзекаў" тых, хто хацеў бы навесці парадак:

— Чаго чапляецеся да чалавека? Ходзяць тут, правяраюць. Вунь мільёнамі варочаюць. І нічога...

Назаўтра я зноў сустрэўся з А.С.Жартуном.

— Той недысцыплінаваны прадавец, як толькі ізалявалі яго ад натоўпу, адразу прызнаў віну. Сапраўды, каля дзесятка пракладак, пяць утулак для амартызатараў, столькі ж камплектаў поршневых кольцаў — гэта не лішкі. Афармілі адпаведныя дакументы, рашэнне вынесе наша кіраўніцтва. Увогуле, за гэтае парушэнне можа быць накладзены штраф на суму ад дзвюх да дзесяці мінімальных зарплат.

У той дзень на парушальнікаў правіл гандлю было складзена паўтара дзесятка пратаколаў. А колькі іх не выяўлена? У першую чаргу гэта — гандаль без аплаты, без адпаведных дакументаў, нявыдача пакупнікам адрыўных талонаў.

— Патрабаваць іх за куплены тавар трэба не толькі для таго, каб камерсант не ўтойваў свае даходы, сумленна плаціў падаткі. Па талону можна знайсці прадаўца, калі тавар аказаўся няякасным, а значыць — патрабаваць яго замены ці кампенсацыі, — тлумачыць Аляксандр Сцяпанавіч. — Разавы талон для гандлю каштуе ўсяго пяць працэнтаў ад цаны тавару. Ці ж варта з-за такой дробязі нарывацца на буйныя непрыемнасці?

І тут жа выказвае прапанову:

— Уладам трэба патрабаваць, каб прадпрымальнікі больш поўна афармлялі дакументы, каб мы адразу бачылі, дзе, па якой цане закуплены тавар, па якой прадаецца.

— Усё гэта добра, — згаджаюся я. — А як з папрокам, што хтосьці на рынку незаконна мільёнамі варочае, а вы праходзіце міма? Ну, напрыклад, тыя ж валютчыкі: долары, маркі, расійскія рублі. Усе ведаюць, бачаць, як валютныя аперацыі робяцца, хто імі займаецца. І — нічога...

— Усё правільна, — уздыхае А.С.Жартун. — І віной таму — не наша пасіўнасць ці баязлівасць, а закон, якім мы павінны кіравацца... Напрыклад, пры ранейшай спекуляцыі гарэлкай мы маглі разлічваць на дапамогу грамадскасці: людзі падказвалі, дапамагалі рабіць кантрольныя закупкі. Цяпер жа ўсё ўскладнілася. Бо пры раскрыцці незаконнай валютнай аперацыі канфіскуюцца грошы як аднаго, так і другога боку. Каму ж ахвота іх аддаваць? Ды і цяжка даказаць факт здзелкі. Трэба мяняць гэты "сыры", неканкрэтны, а таму мёртвы закон.

Вось і трапляюць у сеткі праваахоўных органаў "пячкурыкі" незаконнага бізнесу, а яго "акулы" спакойна гуляюць на волі.

Уладзімір БЫЧЭНЯ.

ЦЭНЫ РЭАЛЬНЫЯ І ЎЯЎНЫЯ

Перш чым купіць у магазінах прадукты або які-небудзь тавар, цяпер мы спачатку звяртаем увагу на цану. І, бачачы, што пакупка не па кішэні, успамінаем аб урадзе. Маўляў, не клапоціцца ён аб жыццёвым узроўні свайго народа. Але чаму ж так імкліва ў апошні час скачуць уверх цэны? Гэта карэспандэнт Белінфарма вырашыў высветліць у намесніка дырэктара Дэпартамента цэн пры Міністэрстве эканомікі рэспублікі Аляксандра Грэцкага.

— Палітыка цэн — вельмі складаны механізм, паколькі ў ёй факусіруюцца і сутыкаюцца інтарэсы дзяржавы, вытворцы або ўласніка і спажыўца, значыць насельніцтва. І задача ўрада заключаецца ў падтрыманні балансу гэтых, на першы погляд супярэчлівых інтарэсаў. Дасягаецца гэта рознымі метадамі. Перш за ўсё рэгуляваннем даходаў прадпрыемстваў-манапалістаў і кошту прадукцыі, якую яны выпускаюць, выпрацоўкай цэнавых форм падтрымкі вёскі, мерапрыемстваў па стрымліванню базавых цэн на энерганосьбіты, рэгуляваннем тарыфаў на камунальныя паслугі, транспарт, надбавак у сферы гандлю і гэтак далей.

На некаторую сацыяльна значную прадукцыю захоўваюцца фіксаваныя цэны. Каб абмежаваць іх рост, прыходзіцца трацiць велізарныя бюджэтныя сродкі. Напрыклад, на дацыраванне малака і малочнакіслых прадуктаў цяпер штомесяц выдзяляецца звыш 75 мільярдаў, а хлеба — 109 мільярдаў рублёў.

— Але ж асноўную частку прадукцыі насельніцтва купляе па свабодных цэнах. І часта яны розныя на адзін і той жа тавар. Выходзіць, да яго кошту ўрад абыякавы?

— Гэта зусім не так. Свабодныя цэны таксама пастаянна знаходзяцца пад кантролем. Напрыклад, каб змяніць цану, прадпрыемства абавязана дэклараваць яе ў нашым Дэпартаменце або адпаведных аддзелах аблвыканкомаў, Мінгарвыканкома. Там, дзе асартымент выпускаемай прадукцыі дастаткова шырокі, дэкларуюцца ўжо не цэны, а ўзровень рэнтабельнасці. Іншая справа, калі прадпрыемствы спрабуюць устанаўліваць цэны без дастатковага на тое эканамічнага абгрунтавання. Вось тут часта прыходзіцца ўмешвацца нашым спецыялістам, каб дапамагчы некаторым зразумець асноўную сутнасць палітыкі ўрада па лібералізацыі цэн. Толькі за мінулы год удалося збавіць апетыты вытворцаў больш чым на 50 мільярдаў рублёў, а ў першым квартале гэтага — ужо на 20 мільярдаў.

Разам са спробамі павелічэння цэн шляхам уключэння ў іх эканамічна неабгрунтаваных затрат многія прамысловыя прадпрыемствы завышаюць зацверджаныя раней нарматывы рэнтабельнасці і кошт прадукцыі. Вядома, за гэта яны нясуць пакаранне. Толькі ў мінулым годзе за парушэнне парадку фарміравання і прымянення цэн у бюджэт паступіла каля чатырох мільярдаў рублёў, а ў гэтым — ужо звыш 5 мільярдаў. Але, нягледзячы на эканамічныя і штрафныя санкцыі як да прадпрыемстваў, так і да службовых асоб, вельмі цяжка пераканаць некаторых вытворцаў сысці з такога лёгкага шляху. Замест узмацнення рэжыму эканоміі матэрыяльных і працоўных рэсурсаў яны па-ранейшаму шукаюць выйсце з цяжкага становішча ў завышэнні кошту сваёй прадукцыі. Напрыклад, мінскае вытворчае абутковае аб"яднанне "Прамень" літаральна ў мінулым месяцы завысіла цэны амаль на тры мільёны рублёў, а Мінскі маргарынавы завод — больш чым на 214 мільёнаў. Або, скажам, Крычаўскае прадпрыемства па забеспячэнню нафтапрадуктамі ўмудрылася перабраць 1,6 мільёна рублёў толькі за выпіску суправаджальных дакументаў. Такія факты не адзінкавыя. Іх пералік можа скласці ўжо нават шматтомнае выданне. Спецыялісты асобных прадпрыемстваў у сваіх тлумачэннях спасылаюцца на цяжкае фінансавае становішча. А ў выніку церпіць радавы пакупнік.

— Калі да гэтых фінансавых парушэнняў дадаць яшчэ і тыя накруткі, якія "прыліпаюць" да тавару ў працэсе праходжання ад вытворцы да спажыўца, то ўсё гэта выліваецца ў немалую суму.

— Абсалютна правільна. Цяпер фіксаваныя гандлёвыя /уключаючы аптовыя/ надбаўкі ўстаноўлены на прадукты і тавары для дзяцей. Яны складаюць 27 — 30 працэнтаў. Усе ж астатнія тавары народнага спажывання такіх абмежаванняў не маюць, і іх узровень гандаль вызначае самастойна, зыходзячы з попыту, а таксама з улікам устаноўленых межаў па рэнтабельнасці /ад двух працэнтаў — аптовае звяно да васьмі працэнтаў — рознічнае да таваразвароту/. Але гэта датычыць толькі дзяржаўнага гандлю і спажыўкааперацыі. Усе камерцыйныя структуры працуюць з 30-працэнтнай надбаўкай незалежна ад колькасці пасрэднікаў. Але на самай справе, як паказалі праверкі, гандлёвыя і камерцыйныя арганізацыі часта дзейнічаюць без уліку інтарэсаў спажыўцоў. А шматразовы перапродаж у выніку істотна павышае цэны на тавары і балюча б"е па кішэні пакупніка. Таму літаральна ў маі ўрадам прынята рашэнне аб абмежаванні гандлёвых надбавак, уключаючы аптовую, на тавары, якія ўваходзяць у "спажывецкі кошык" і выпускаемыя прадпрыемствамі-манапалістамі, а таксама на выраблену ў рэспубліцы прадукцыю вытворча-тэхнічнага прызначэння 30-цю працэнтамі да аптова-адпускных цэн незалежна ад колькасці пасрэднікаў.

■ Навіны культуры

ТАТА, МАМА, БРАТ І Я...

Летась самадзейныя артысты вёскі Лучнікі Слуцкага раёна выступалі з канцэртамі ў Турцыі. Такога поспеху калектыў дасягнуў пасля таго, як сюды прыехаў на працу культработнік з вышэйшай адукацыяй В.Я.Шусцікаў. Ён аказаўся яшчэ і самадзейным кампазітарам. У рэпертуары ансамбля "Слуцкія паясы", напрыклад, восем песень, музыку для якіх напісаў Шусцікаў. Кожная з іх — меладычная, задушэўная, шчырая. З творчасцю Васіля Яфімавіча добра знаёмы і ў іншых раёнах нашай вобласці. Яго калектыў паспяхова выступаў на абласных святах "Вясенні карагод" у г.Беразіно, "Глыбокія крыніцы" ў Мінску, "Пеўчае поле" ў Мядзелі, на рэспубліканскім свяце паэзіі ў Стаўбцоўскім раёне. Прымаў удзел у тэлеконкурсе "Грай, гармонік".

Але далёка не ўсё будзе сказана пра гэтага чалавека, калі не паведаміць чытачам, што ўсе члены сям"і Васіля Яфімавіча — культработнікі. Жонка Валянціна Якаўлеўна працуе метадыстам мясцовага цэнтра культуры.

Закончыў школу сын Валодзя.

— Якую прафесію будзеш выбіраць? — спытаў у хлопца Васіль Яфімавіч.

— Тваю, тата.

Гады вучобы праляцелі хутка. З дыпломам Магілёўскага культасветвучылішча вярнуўся ў родную вёску метадыстам.

Зусім нядаўна пашчасціла сустрэцца з яшчэ адным прадстаўніком дынастыі Шусцікавых. Дачка Васіля Яфімавіча Ірына вучыцца на трэцім курсе Мінскага вучылішча мастацтваў. Яна — будучы выкладчык па класу баяна дзіцячай музычнай школы.

Уладзімір КОБРЫН.

ПРАФСАЮЗЫ: абарона правоў і інтарэсаў чалавека

■ Актуальнае інтэрв"ю

Сённяшні наш субяседнік — старшыня абкома прафсаюза работнікаў лесу В.В.Чарнявок. Тэма гутаркі з ім — аб задачах прафсаюзных камітэтаў па павышэнню ролі тарыфных пагадненняў і калектыўных дагавораў у сучасных умовах.

"КАНСТЫТУЦЫЯ" ПРАЦОЎНАГА КАЛЕКТЫВУ

— Негатыўныя працэсы ў эканоміцы ахапілі ўвесь народнагаспадарчы комплекс, аб чым вы і самі, Васіль Васільевіч, добра ведаеце. Не толькі мінулыя гады былі чорнай паласой у нашым развіцці. І сёлета становішча не палепшаецца. Меры дзяржаўных структур кіравання па выхаду з крызісу аказваюцца неэфектыўнымі. У грамадстве пастаянна расце колькасць людзей, якія жывуць на мяжы беднасці ці ніжэй за яе. Падаюць аб"ёмы вытворчасці, многія калектывы больш прастойваюць, чым працуюць. Павялічваецца армія беспрацоўных. Што могуць зрабіць у гэтых умовах прафсаюзы?

— Дзейснымі нарматыўнымі дакументамі, якія гарантуюць хоць бы мінімальны ўзровень жыццезабеспячэння людзей, з"яўляюцца тарыфныя пагадненні паміж прафсаюзамі і органамі ўлады і гаспадарнікамі, а на месцах — калектыўныя дагаворы. Да гонару Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, яна змагла, нягледзячы на моцнае супраціўленне з боку дзяржаўных чыноўнікаў, заключыць Генеральнае пагадненне з Саветам Міністраў і аб"яднаннем прадпрымальнікаў.

На сёлетні год яно ўключае даволі выдатныя гарантыі па недапушчэнню далейшага зніжэння жыццёвага ўзроўню народа. Аналагічны дагавор падпісалі і мы са сваім ведамствам.

Калі ж гаварыць аб практычнай рэалізацыі гэтых дакументаў, то тут варта даць зусім абгрунтавана станоўчую ацэнку. Знаходзяцца сродкі для своечасовага і поўнага бюджэтнага фінансавання лясной гаспадаркі. Па меры магчымасцей ажыццяўляліся матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне, сацыяльна-эканамічнае развіццё калектываў, захаванне пэўнага жыццёвага ўзроўню сваіх работнікаў.

Нягледзячы на ўсю складанасць абстаноўкі ў народнагаспадарчым комплексе, працаўнікі Мінскага вытворчага лесагаспадарчага аб"яднання забяспечылі выкананне планавых заданняў па лесагаспадарчай і лесапрамысловай дзейнасці, не дапусцілі зніжэння аб"ёмаў выпускаемай прадукцыі і якасці работ. Вызначыліся калектывы Вілейскага, Лагойскага, Любанскага лясгасаў і іншыя.

Усё, аб чым сказана вышэй, адносіцца да лясной гаспадаркі, якая фінансуецца з дзяржаўнага бюджэту. Але ў лясгасах вобласці ёсць і прамысловая вытворчасць, якая дзейнічае на прынцыпах гаспадарчага разліку. І тут у асноўным становішча справы было цалкам задавальняючае. А ў гэтай сферы заняты кожны чацвёрты работнік лесу.

— Але ж крызіс не абмінуў і вашу галіну. Рост цэн рэзка абмежаваў попыт на лес, драўніну, піламатэрыялы і іншыя вырабы. Наколькі мне вядома, лясгасы недастаткова займаюцца асваеннем новых відаў прадукцыі, перапрафіліраваннем вытворчасці. Абвальныя працэсы ў эканоміцы істотна пагоршылі ўмовы працы, забеспячэнне працуючых спецыяльным адзеннем, абуткам і г.д. Знізіліся патрабаванні адносна захавання парадку ў санітарна-бытавых памяшканнях. Тэхнічная інспекцыя савета аб"яднання галіновых прафсаюзаў вобласці паведамляе, што ваша галіна займае трэцяе, пасля будаўнікоў і аграрнікаў, месца па траўматызму, аб чым, я так мяркую, вам добра вядома. У Клецкім і Мядзельскім лясгасах, аб"яднанні "Маладзечналес" мелі месца няшчасныя выпадкі са смяротным вынікам. Не пазбеглі траўматызму ў Стаўбцоўскім, Чэрвеньскім і іншых лясгасах. Думаецца, кіраўнікі і спецыялісты не ўдзяляюць адпаведнай увагі пытанням аховы працы, таму і дысцыпліна знаходзіцца на нізкім узроўні. Узнікае пытанне: куды глядзяць прафкомы?

— Сказалася тое, што прафсаюзы аказаліся вызваленымі ад функцый нагляду за захаваннем заканадаўства і правіл па ахове працы, забеспячэннем добрых умоў для работы. Толькі летась у кастрычніку Савет Міністраў зацвердзіў палажэнне аб грамадскім кантролі за захаваннем заканадаўства аб працы. Яго могуць ажыццяўляць выбарныя органы прафсаюзаў, а таксама ўпаўнаважаныя імі асобы. Мы ў нас падтрымліваем свае ўласныя арганізацыі, каб яны разгарнулі шырокую дзейнасць у гэтым напрамку.

Нашы тарыфныя пагадненні прадугледжваюць выплаты важкай матэрыяльнай дапамогі тым, хто пацярпеў на вытворчасці.

Галоўным для нас сёння з"яўляецца забеспячэнне стабільнай работы прадпрыемстваў, нармальнай фінансавай дапамогі, своечасовая аплата і задавальненне людзей заработкам, стварэнне добрых умоў працы, будаўніцтва жылля і многае іншае.

— Але ж, нягледзячы на адзіны прынцып павышэння тарыфных ставак і службовых акладаў у цэлым па аб"яднанню, у работнікаў розных лясгасаў вялікая "разбежка" ў зарплаце. Скажам, у Стаўбцоўскім і Уздзенскім яна была амаль у два разы большая, чым у Бярэзінскім і Вілейскім. Аднак размер сярэдняй зарплаты не заўсёды адлюстроўвае эфектыўнасць работы прадпрыемства. Яе можна павысіць без мадэрнізацыі вытворчасці, асваення новых тэхналогій і г.д.

— Інакш кажучы, праесці ўвесь прыбытак. Каб падобных фактаў было ўсё менш, нашы прафкомы дабіваюцца ўключэння ў калектыўныя дагаворы канкрэтных мерапрыемстваў, накіраваных на абарону правоў і інтарэсаў членаў прафсаюза, недапушчэнне спаду іх жыццёвага ўзроўню. Тут мы знаходзім разуменне ў пераважнай большасці гаспадарчых кіраўнікоў.

Возьмем канферэнцыю па заключэнню калектыўнага дагавора ў Чэрвеньскім лясгасе. Тут пачалася рэканструкцыя дрэваапрацоўчага цэха, на што спатрэбіліся вялікія грошы, якіх і так не хапае. У працаўнікоў была думка, ці не лепш накіраваць іх на рост зарплаты, а будаўніцтва няхай пачакае. Аднак даклады дырэктара Н.Сікірыцкага і старшыні прафкома Р.Русецкага аказаліся даволі абгрунтаванымі і пераканаўчымі. Людзі зразумелі, што без мадэрнізацыі вытворчасці, удасканалення тэхналогіі, без перспектывы ім не выжыць.

Зацікаўлена-дзелавым абмеркаваннем калдагавораў у навукова-вытворчым аб"яднанні "Мінскпраектмэбля", Навасвержанскім лесазаводзе, Вілейскім і Стаўбцоўскім лясгасах і шэрагу іншых.

Не думайце, што ў нас усё добра і гладка. Той-сёй з гаспадарнікаў лічыць, што ніякага калектыўнага дагавора заключаць не трэба, паколькі прадпрыемства стала арэндным ці акцыянерным. Даводзіцца пераконваць такіх кіраўнікоў у памылковасці іх думкі, спасылацца на закон. Хаця і не без зацяжкі, аднак калдагаворная кампанія завяршылася. Цяпер па выніках першага паўгоддзя прафкомы будуць правяраць ход выканання прынятых абавязацельстваў. Імкнёмся не забываць, што калектыўны дагавор — гэта свайго роду "канстытуцыя" працоўнага калектыву, якую трэба строга захоўваць.

Сёння як ніколі вялікая роля прафсаюзаў у абароне працоўных. Бо другой рэальнай сілы, якая ставіла б на першы план іх інтарэсы, у нашым грамадстве практычна няма. І мы павінны апраўдаць надзеі людзей.

Думкі ўслых

Іх выказалі людзі самых розных прафесій наконт ролі прафсаюзаў у нашым жыцці і сацыяльна-эканамічным развіцці народнай гаспадаркі.

* * *

Раней працаваць было весялей. Падводзіліся вынікі сацыялістычнага спаборніцтва, людзі прэміраваліся. Цяпер нічога гэтага няма. Падае дысцыпліна, асноўны стымул у чалавека — як бы схапіць найбольш тлусты кавалак. Ідэалам для яго становіцца культ рубля, воўчыя законы рынку: ты не з'ясі — цябе з'ядуць. Маральныя прынцыпы, высокія духоўныя запатрабаванні спісваюцца ў архіў. Куды мы прыйдзем? Да першабытнаабшчыннага ладу?

* * *

У прафсаюзаў паступова адбіраюць усе правы. Раней іх настойліва адхілялі ад праблем вытворчасці, цяпер — ад пытанняў аховы працы і сацыяльнага страхавання. Інакш кажучы, свядома прымушаюць не займацца інтарэсамі работнікаў.

* * *

Крызісныя з'явы ў грамадстве нарастаюць — працягваецца спад вытворчасці, зніжаецца пакупная здольнасць рубля, усё больш павялічваецца разрыў паміж ростам цэн і даходамі насельніцтва. А ўрад усё больш аддаляецца ад народа, нічога добрага яму не абяцае.

* * *

У новых умовах узмацняецца ўлада наймальніка, а працаўнік аказваецца ў няроўным з ім становішчы. І тут надзвычай важная роля калектыўнага дагавора, які закліканы абараняць інтарэсы работнікаў, рэгуляваць іх адносіны з наймальнікам. У яго варта ўключаць сацыяльна значныя мерапрыемствы: дадатковыя льготы, матэрыяльныя заахвочванні за выслугу гадоў і высокія паказчыкі ў рабоце, захаванне рабочых месц, вырашэнне сацыяльна-бытавых праблем і г.д.

* * *

За невыкананне мерапрыемстваў па ахове працы і стварэнне бяспечных умоў неабходна прыцягваць да строгай адміністрацыйнай адказнасці. Здароўе не купіш і за вялікія грошы.

* * *

Яшчэ зусім нядаўна сродкі масавай інфармацыі, кіраўнікі розных рангаў з помпай гаварылі пра рэспубліку як квітнеючы край. Зараз пераважная большасць з жалем успамінае "застойныя часы" як гады дабрабыту. Сёння Беларусь знаходзіцца ў паласе нябывалага эканамічнага і палітычнага крызісу. На плечы працоўных навалілася абвальная інфляцыя, беднасць і галеча ахапілі сотні тысяч людзей. У іх страчана вера ў будучыню.

* * *

Ва ўрада няма сацыяльна арыентаванай, навукова абгрунтаванай стратэгіі і тактыкі правядзення рэформ, дакладнай навуковай канцэпцыі развіцця эканомікі і сацыяльна-эканамічных пераўтварэнняў у рэспубліцы.

* * *

Цяперашняя эканамічная сітуацыя ў рэспубліцы востракрытычная. План па папаўненню бюджэту выконваецца на адну трэць. Гэта азначае крах фінансавай сістэмы. Да 75 працэнтаў усіх суб'ектаў гаспадарання знаходзяцца сёння ў замарожаным стане. У выніку неўзабаве раскруціцца чарговы віток інфляцыі, што непазбежна прывядзе да новага росту цэн.

* * *

Калі не зменіцца сацыяльна-эканамічная палітыка дзяржавы, калі не на словах, а на справе ўрад не павернецца тварам да чалавека працы, калі не стане эканамічна выгадна працаваць высокапрадукцыйна і якасна, то нічога добрага мы не атрымаем. Усе "эфектыўныя" рашэнні "памруць" у кабінетах, у якіх распрацоўваліся, узмоцніцца апатыя і варожасць большасці насельніцтва да органаў улады, узнікне сацыяльны выбух.

■ Канфліктная сітуацыя

ЯК ВЕТУРАЧ СТАЎ "ПРАГУЛЬШЧЫКАМ"...

Сям"я ветурача Вячаслава Лемеша пераехала з Краснадарскага краю ў калгас "Радзіма Якуба Коласа", што ў Стаўбцоўскім раёне, у верасні 1988 года. Спецыялістам /жонка Антаніна — педагог/ гаспадарка адразу прадаставіла работу і жыллё. Жыццё на новым месцы пайшло нармальным ходам, з прывычнымі штодзённымі праблемамі, святамі і буднямі. Падрасталі дочкі, у бацькоў ладзіліся справы на службе. Ды нечакана Лемешаў напаткала гора — у красавіку 1991 года раптоўна памерла Антаніна. Не паспеў гаспадар ачуняць ад страты роднага чалавека, як яго падпільнаваў новы ўдар лёсу: Вячаслаў падпаў пад скарачэнне штатаў. Чалавек застаўся без жонкі, без сродкаў, з дзвюма непаўналетнімі дзяўчынкамі. Аднак і гэтага аказалася мала.

Праўду гавораць— бяда не ходзіць адна. Калгаснае кіраўніцтва вырашыла адабраць дом, пазбавіць сям"ю даху над галавой. Падставу для высялення доўга не шукалі. Сход упаўнаважаных выносіць /прычым завочна/ Лемешу спагнанні за парушэнне працоўнай дысцыпліны. А на апошнім сходзе /28 студзеня г.г. / было вырашана выключыць яго з членаў калгаса і " прапанаваць яму пакінуць кватэру".

Вячаслаў Анатольевіч чатыры гады адпрацаваў у гаспадарцы, быў задаволены сваёй спецыяльнасцю і не меў ніякіх дысцыплінарных спагнанняў. І вось у адзін момант яго зрабілі злосным прагульшчыкам, які з-за гэтага не мае права жыць у калгасным доме. Лемеш звяртаецца ў народны суд Стаўбцоўскага раёна з іскам аб адмене рашэння сходу ўпаўнаважаных. Адначасова ён шукае абарону сваіх правоў у савеце аб"яднання галіновых прафсаюзаў вобласці. 11 красавіка г.г. адбылося пасяджэнне суда, на якім абараняў інтарэсы істца загадчык інспекцыі працы Іван Грыгаркевіч. У сваім выступленні ён адзначыў, што пры звальненні Лемеша з займаемай пасады іншая работа яму не прапаноўвалася. Калі праўленнем калгаса ўсё ж было вырашана накіраваць спецыяліста на палярводчыя работы, Лемеша на сход не запрасілі і аб гэтым не павядамілі. Прычым, згодна з артыкулам 7 статута калгаса, Вячаслаў меў права патрабаваць работу па спецыяльнасці, у адпаведнасці з адукацыяй. Не запрашалі яго і на пасяджэнні, на якіх выносіліся спагнанні. Не патрабавалі ад Лемеша таксама і тлумачэнняў. А даведаўся ён пра свае "прагулы" праз некаторы час. Вось так і атрымалася: ветурача без яго ведама зрабілі паляводам, а за няяўку на працу ставілі прагулы. Цяпер можна з чыстым сумленнем выганяць чалавека з калгаса, а заадно — з калгаснага дома.

У гэтай справе ёсць адзін вельмі істотны нюанс. 16 ліпеня 1993 года Лемеш падае заяву аб выхадзе з калгаса па ўласнаму жаданню, якая была зарэгістравана ў журнале за № 378. У адпаведнасці з калгасным статутам, членства ў гаспадарцы спыняецца пасля трох месяцаў з дня падачы дакумента. Калі ж у гэты тэрмін заява сходам не разглядалася, працаўнік аўтаматычна выбывае з калгаса. Прычым права на жыллё застаецца за гаспадаром.

Кіраўніцтва ж пратэрмінавала ўстаноўленую дату /а 20 кастрычніка 1993 г. Лемеш законна выбывае з калгаса/, раптоўна спахапілася і выносіць спагнанні значна пазней — 26 лістапада, 28 снежня 1993 г. і 18, 28 студзеня 1994 г.

Інспектар аддзела кадраў калгаса Галіна Ярашэвіч /менавіта яна з"яўлялася на судзе даверанай асобай старшыні гаспадаркі/ не прывезла журнал рэгістрацыі, дзе пазначана дата падачы заявы Лемеша аб выхадзе з калгаса. Тлумачыла гэта тым, што "журнал у падвале, розныя дакументы там звалены ў кучу, і цяжка што-небудзь знайсці". Няма дакумента — няма доказаў. Судовы разгляд зноў адкладваецца. Вырашана паўторна выклікаць у якасці сведкі старшыню калгаса Канстанціна Каробку. Разам з закінутым журналам рэгістрацыі паступаючых заяў.

Трэцяе пасяджэнне райсуда задаволіла іск Лемеша /журнал, напэўна, "раскапалі"/, аднак калгас абскардзіў гэтае рашэнне ў вышэйстаячую інстанцыю.

А рэдакцыя ў сваю чаргу паведаміць аб рашэнні абласнога суда.

Наталля ШМІДТ.
Стаўбцоўскі раён.

Эканамічны крызіс балюча стукнуў па сацыяльнай сферы, і многія калектывы вымушаны закрываць шэраг яе аб"ектаў. А вось у калгасе "Гарадзейскі" Нясвіжскага раёна па-ранейшаму гасцінна прымае малышоў дзіцячы сад.

На здымку вы бачыце выхавальніцу Алу Анатольеўну ШУСТАВУ са сваімі выхаванцамі.

Фота Анатоля БАСАВА.

■ Адпачынак дзяцей

РЫХТУЕМСЯ ДА ПРЫЁМУ

Няшмат часу засталося да пачатку сезона летняга аздараўлення школьнікаў. Сёлета як ніколі цяжка вырашаецца гэтае пытанне: і кошт пуцёвак высокі, і не хапае сродкаў, каб добра падрыхтаваць аздараўленчыя лагеры да прыёму дзяцей. І вельмі дарэчы аказаліся тыя 167 мільёнаў рублёў, што нам выдзеліў на рамонт Фонд "Здароўе" пры Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі.

У чатырох лагерах, якія ўтрымліваюцца прадпрыемствамі энергетыкі, электратэхнічнай і паліўнай прамысловасці вобласці, плануецца прыняць тры тысячы школьнікаў. Акрамя "сваіх", тут паправяць здароўе дзеці энергетыкаў з Магілёўскай і Гомельскай абласцей, а таксама групы выхаванцаў з Жодзінскай школы-інтэрната.

Работы па падрыхтоўцы аздараўленчых устаноў цяпер у поўным разгары. Напрыклад, у лагеры "Энергетык", што пад Мінскам, ва ўрочышчы Зялёнае, заканчваецца капітальны рамонт і рэканструкцыя жылых карпусоў. Над адкрытым плавальным басейнам узводзіцца памяшканне, што дазволіць дзецям купацца ў любое надвор'е.

Дарэчы, у гэтым лагеры ў ліпені будзе адпачываць група дзяцей з Францыі, а нашы школьнікі, у тым ліку з Магілёўскай і Гомельскай абласцей, правядуць месяц у гэтай краіне. Такі абмен праводзіцца ўжо трэці год. І кожны раз французскія дзеці пакідаюць нашы мясціны вельмі задаволеныя.

Вось і нядаўна, каб абмеркаваць усе дэталі плануемых у гэтым годзе ўзаемных паездак на адпачынак, да нас прыязджала група адказных прадстаўнікоў прафсаюза энергетыкаў Францыі з дэпартамента Аверні. У выніку падпісаны дагавор на сёлетні год, якім прадугледжаны ўсе мерапрыемствы, звязаныя з прыняццем на адпачынак па 25 чалавек ад кожнага боку.

У прыватнасці, для французскіх дзяцей, акрамя ўнутрылагерных мерапрыемстваў, прадугледжаны экскурсіі ў Хатынь і Раўбічы, музеі Мінска, у Белавежскую пушчу і на возера Нарач.

Віктар ЧЭЧКА,
старшыня абкома прафсаюза работнікаў энергетыкі, электратэхнічнай і паліўнай прамысловасці.

■ Аграпрамысловы комплекс

АЎТАРЫТЭТ — У КАНКРЭТНЫХ СПРАВАХ

Вялікія надзеі ўскладалі хлебаробы на Закон аб прыярытэтным развіцці вёскі і аграпрамысловага комплексу. Аднак не ўнёс ён ажыўлення ў сельскую гаспадарку, паколькі не выконваецца. У вёсцы рэзка скарачаецца будаўніцтва жылля, аб"ектаў сацкультбыту, інжынерных камунікацый. Востра стаіць пытанне аб кампенсацыі калгасам, саўгасам і абслуговым арганізацыям АПК грашовых выдаткаў на ўтрыманне сацыяльнай сферы, як гэта зроблена для гараджан.

І людзі пачынаюць разумець, што ва ўмовах пераходу да рынку патрэбна калектыўная абарона іх правоў і інтарэсаў з боку прафсаюзаў. Зарплата, ахова працы і здароўя, сацыяльныя даброты — вось, на мой погляд, галоўныя напрамкі нашай дзейнасці.

Абстаноўка патрабуе ўзмацнення юрыдычнай дапамогі сельскім працаўнікам, уключаючы абарону іх інтарэсаў у судзе і дзяржаўных органах. А большасць спрэчак з-за аплаты працы, аб зняцці дысцыплінарных спагнанняў, кампенсацыі страт і па жыллёвых пытаннях. Мы нацэльваем прафкомы на тое, каб яны рабілі ўсё магчымае для прадухілення канфліктаў, дабіваліся ўзаемаразумення з гаспадарчымі кіраўнікамі, каб усе спрэчныя сітуацыі вырашаліся на пагаджальнай аснове. Прынцыповасць прафсаюза ў гэтых пытаннях садзейнічала таму, што ў нас рэдкасцю сталі незаконныя звальненні.

У сувязі з тым, што ўрад узяў курс на платнае забеспячэнне грамадзян кватэрамі, на паступовы пераход да частковай аплаты адукацыі, медыцынскіх паслуг, павінна ажыццяўляцца пераразмеркаванне сродкаў з грамадскіх фондаў спажывання ў фонд аплаты працы. Ад яе залежыць многае: ад маральнага клімату ў калектыве да матэрыяльнага дабрабыту кожнага яго члена. Гэта добра разумеюць на большасці прадпрыемстваў. Высокі ўзровень арганізацыі працы і яе аплаты ў калгасе "Новы быт", 1-й Мінскай птушкафабрыцы, саўгасах "Ждановіцкі цяплічны камбінат" і імя Ульянава, шэрагу іншых.

А вось ахова працы ў аграпрамысловым комплексе раёна працягвае заставацца вострай сацыяльнай праблемай. У нас толькі летась ад няшчасных выпадкаў загінулі шэсць чалавек. Ёсць смяротныя выпадкі і сёлета.

Гэтыя факты служаць горкім дакорам і райкому прафсаюза, і прафкомам падраздзяленняў аграпрамысловага комплексу. Выходзіць, што мы не заўсёды праяўляем настойлівасць і рашучасць у адносінах да адміністрацыі, каб тая пастаянна клапацілася аб стварэнні бяспечных умоў працы, строгім захаванні правіл тэхнікі бяспекі.

Надзейная прававая аснова і гарантыя забеспячэння работніку пэўных сацыяльных даброт — дастаткова поўны, добра прадуманы калектыўны дагавор. Практыка сведчыць: члены прафсаюза ацэньваюць свой прафком перш за ўсё па тым, наколькі паспяховыя яго дзеянні пры вядзенні перагавораў і заключэнні калдагавора, як забяспечваецца выкананне прынятых абавязацельстваў. І тут варта падкрэсліць, што ў большасці калектываў своечасова і на высокім арганізацыйным узроўні прайшло заключэнне дагавораў на сёлетні год. Аднак да цяперашняга часу яго не заключылі ў саўгасе "Заслаўскі" і аблаграпрамэнерга.

Павысіць аўтарытэт прафсаюза — значыць, перш за ўсё ўмацоўваць выканаўчую дысцыпліну, актыўна і паслядоўна вырашаць паўсядзённыя праблемы людзей, аказваць ім практычную дапамогу ў любой жыццёвай сітуацыі.

Мы ідзём да з"езда прафсаюзаў рэспублікі, які адбудзецца ў 1995 годзе. Патрэбна правесці дыскусію аб шляхах развіцця прафсаюзнага руху. Якім быць прафсаюзам і якія задачы яны павінны вырашаць? Як рэфармаваць іх, каб ператварыць у моцную арганізацыю, якая стаіць на абароне інтарэсаў сваіх членаў?

А сёлета ў аграпрамысловым комплексе раёна будуць праходзіць справаздачна-выбарныя сходы і канферэнцыі. На іх трымаць нам адказ — ці апраўдалі мы надзеі хлебаробаў і жывёлаводаў, работнікаў перапрацоўчай прамысловасці? Якую ацэнку яны дадуць нам?

Валянцін ЧАРНЫШОЎ,
старшыня Мінскага райкома прафсаюза работнікаў АПК.

■ Падрыхтоўка кадраў

НЕ МЕСЦА ЎПРЫГОЖВАЕ...

У гэтым яшчэ раз пераконваешся, пабываўшы ў ПТВ-31

Трэба ж такому здарыцца: журналісцкія сцяжынкі прывялі мяне ў калектыў, юбілей якога супадае з маім. Першага ліпеня ПТВ-31 адзначае сваё 40-годдзе. Якраз у тыя дні ўладкоўваўся і я на работу. Вокны майго інтэрнацкага пакоя глядзелі на вуліцу імя Будзённага, на другім баку якой туліліся жылыя баракі. У адным з іх і размясцілася вучылішча — на яго месцы зараз дзіцячы сад.

Не кінулася яно ў вочы. Падумаеш, рыхтуюць будаўнікоў. У рэспубліцы будоўляў многа, нікога не здзівіш гэтай прафесіяй. Зусім іншае заявіць: я з трактарнага. Гучыць! І яшчэ як! Тым больш тады, у 1954 годзе, паўсюдна гучаў заклік камсамола: "Выпускнікі школ! Ваш чакае будучы гігант беларускага машынабудавання — Мінскі трактарны завод". І паехалі вясковыя хлопцы ў сталіцу — гарадскія не вельмі імкнуліся ісці ў рабочыя.

Толькі пазней зразумеў: не месца ўпрыгожвае чалавека, а ўсё наадварот. Паступіў бы ў вучылішча — глядзі, і мяне зараз меў бы на ўвазе яго дырэктар М.Л.Кісялёў, калі гаварыў, што за ўсе гэтыя гады яны падрыхтавалі каля пятнаццаці тысяч спецыялістаў высокай кваліфікацыі, за якіх не сорамна. Іх выпускнікі праявілі сябе на будаўніцтве салігорскіх калійных камбінатаў, Магілёўскага лаўсанавага, шэрагу іншых аб"ектаў рэспублікі — кадры рыхтавалі для Міністэрства мантажных і спецыяльных будаўнічых работ. Многія з іх сталі кіраўнікамі вядомых брыгад, будоўляў. Ёсць некалькі Герояў Сацыялістычнай працы. У вучылішчы будаўнічую прафесію набывалі юнакі з Анголы, Непала, Гвінеі, Манголіі, Йемена, Афганістана, В"етнама. ПТВ-31 узнагароджана в"етнамскім орданам "Дружба", Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета рэспублікі. Яны ж за "дзякуй" не даюцца.

Створана неблагая матэрыяльна-тэхнічная база. З барака перасяліліся ў трохпавярховы будынак, да якога пазней прыбудавалі адміністрацыйна-бытавы корпус. Паявіўся інтэрнат. Для тэарэтычнага навучання маецца пятнаццаць добра абсталяваных кабінетаў, для вытворчага — шэсць майстэрань. Ёсць сталовая, спартыўная зала, памяшканні для работы розных гурткоў. Высокакваліфікаваны педагагічны калектыў рыхтуе спецыялістаў, за якіх не даводзіцца чырванець. Нямала тут "сваіх" выкладчыкаў, іх працоўная дарога пачыналася з вучылішча. Не прэтэндую на ісціну ў апошняй інстанцыі, аднак чалавека непазбежна цягне туды, дзе яму калісьці было добра і ўтульна, дзе адчуў бацькоўскія клопаты. Ці не таму асобныя выпускнікі вяртаюцца ў сцены вучылішча, але ўжо ў новай якасці. Як, скажам, Славамір Стальмачонак.

Набыў спецыяльнасць электрамантажніка, працаваў у Мінскім мантажным упраўленні № 1 трэста "Белэлектрамантаж". Паступіў на завочнае аддзяленне палітэхнікума. Здэцца, і заробкам не крыўдзілі, і перспектывы адкрываліся. А наведаў вучылішча — усё роднае і блізкае. Таму і не раздумваў, калі прапанавалі пасаду майстра вытворчага навучання. Хаця і ведаў, што яна і нялёгкая.

Выхаванне падлетка — не мантажная аперацыя: выканаў яе і ні аб чым потым не думай. А тут у першую чаргу прыкладвай нямала сіл, каб падрыхтаваць добрага і сумленнага работніка, а не лайдака і няўмеку. Ці хопіць у цябе ўмення і настойлівасці сфарміраваць за тры гады вучобы такія якасці ў свайго падапечнага? Але што зробіш, калі сюды цябе цягне жаданне выпусціць падлетка ў жыццё з моцнымі крыламі. Каб не паўтараў ён тваё памылкі, а адразу набіраў адну вышыню за другой.

Пэўна, менавіта гэта падштурхнула і Канстанціна Прыхача вярнуцца назад у вучылішча. Бо не выгада кіравала яго дзеяннямі, не карыслівыя разлікі. Вядома ж, як аплачваецца праца на ніве народнай адукацыі. Затое клопатаў — велізарны воз і маленькая калясачка. Зараз ён — намеснік дырэктара па навучальна-выхаваўчай рабоце.

Дапамагае асвойваць навучэнцам маставыя краны інжынер Людміла Сагановіч, вучыць радыёмантажу Іна Шэлег... Увогуле пераважная большасць майстроў вытворчага навучання і выкладчыкаў спецыяльных дысцыплін калісьці закончылі ПТВ-31, прайшлі практычную школу на вытворчасці. А зараз вярнуліся назад, каб перадаваць набытыя веды і майстэрства тым, хто пайшоў іх прафесійнай дарогай. Вучаць быць не толькі простым выканаўцам, а ўносіць у сваю работу элементы творчасці.

Асабліва настырны тут майстар Аскольд Чазаў. У будучых аўтаслесараў ён плённа развівае патрэбу штосьці змайстраваць, удасканаліць. Возьме, да прыкладу, непрыгодны цыліндр ад аўтамабільнага рухавіка і паставіць перад групай пытанне: дзе можна яго выкарыстаць? Так паявілася помпа. Простая па канструкцыі, а колькі карысці можа прынесці дачніку! У бліжэйшы час мяркуюць вырабіць дваццаць штук. А там, глядзі, забегаў карт, запрацаваў дрэваапрацоўчы станок...

— У кожнай групе штосьці майструюць, — зазначае Мікалай Лукіч, паказваючы выстаўку тэхнічнай творчасці навучэнцаў вучылішча.

Ёсць што паглядзець тут, амаль кожны экспанат можна прымяніць на той ці іншай рабоце. Сваімі сіламі выраблены розныя трэнажоры, спартыўныя снарады і для залы атлетычнай гімнастыкі.

Вядома, не ўсе навучэнцы далучаюцца да рацыяналізатарскага пошуку, ды і практычна такога немагчыма дабіцца. Але большасць сваім розумам даходзіць, што гэта ім вельмі спатрэбіцца пазней, на вытворчасці. І не толькі ў будаўнічай. За апошнія гады базавымі прадпрыемствамі ПТВ-31 сталі аб"яднанні "Інтэграл", "Гарызонт", іншыя прамысловыя прадпрыемствы.

Улічваючы сённяшні стан эканомікі народнагаспадарчага комплексу рэспублікі, нявольна ўзнікае адно пытанне. Вучылішча штогод прымае 240 чалавек. З іх на трохгадовае навучанне — 180 дзевяцікласнікаў, 60 — на базе адзінаццаці класаў /вучацца адзін год/. Дык вось: ці не акажуцца яны пасля беспрацоўнымі?

— З леташнім выпускам асаблівых праблем не было, — гаворыць Мікалай Лукіч. — 155 чалавек размеркавалі, 16 — паступілі ў інстытуты, 49 — самі ўладкаваліся ў камерцыйныя і іншыя структуры, 49 — пайшлі ў армію. З прадпрыемствамі заключаны дагаворы на падрыхтоўку для іх рабочых кадраў — аўтаслесараў і з правам кіравання аўтамабілем, машыністаў маставых кранаў, электра- і радыёмантажнікаў, зборшчыкаў радыёапаратуры, электразваршчыкаў і г.д. Нашы выпускнікі патрэбны многім. Мы глядзім з аптымізмам у будучае. Не ўвесь жа час будзе панаваць эканамічнае бязладдзе. Спадзяёмся, што народная гаспадарка неўзабаве запрацуе ў нармальным рытме, а попыт на спецыялістаў узрасце.

Ну як не пагадзіцца з ім! І нам хочацца, каб такі час настаў як мага хутчэй.

Пётр СІДАРОВІЧ.

Портрет в интерьере

ПОДАРОК ДЛЯ МАМЫ

Живет в г. Борисове скромная, добрая женщина — Раиса Даниловна Петрище. Каждую неделю приносит ей почтальон письма. Из Санкт-Петербурга, Харькова, Мурманска, Москвы, Норильска, Минска, Жодино... В праздники почты еще больше. Все письма, открытки начинаются одинаково: «Здравствуй, дорогая мамочка!»

Сколько же детей у Раисы Даниловны? Очень много. Все ее воспитанники — это ее сыновья и дочки.

То были дети войны. У них не было не только отцов и матерей, но и родственников вообще.

Война, разруха, 1944 год. В Борисове созданы четыре детских дома. Одним из них руководит Р.Д.Петрище. Холодно, голодно, дети болеют. Раиса Даниловна искала и нашла шефов в воинской части. Они помогли материально. Разыскала душевных и опытных медицинских сестер.

Раиса Даниловна никогда не читала воспитателям детского дома нотаций. Она просто любила своих мальчишек и девчонок. И все, кто рядом, видели, чувствовали это. И перенимали ее доброе отношение к детям. Кто оказывался не способен (а это единицы), уходили.

Дети платили тем же. Они любили чутких, внимательных, по-матерински щедрых Софью Константиновну Андрееву, Марию Клементьевну Смолич. Помнят их до сих пор. Приезжают к ним в гости.

Трогательная деталь. Когда умер директор одного из борисовских детских домов Павел Илларионович Новиков, очень многие воспитанники приехали на похороны своего отца. Поставили ему надгробный памятник. На его могиле всегда живые цветы.

Стало традицией — каждый год в первое воскресенье июня воспитанники Раисы Даниловны собираются на встречу. Со своим детством, со своей мамой.

Теплые, искренние воспоминания хранит о ней Геннадия Николаевна Комар-Новикова. После детского дома она поступила в школу фабрично-заводского обучения. Работала на хлебозаводе. Без отрыва от производства, с отличием, закончила Молодечненский политехникум. Потом политехнический институт. 30 лет проработала на хлебозаводе. Начинала рабочей, а на пенсию ее провожали уже начальником цеха. Вырастила сына, растит внука.

Такая же — трудовая — биография и у Галины Сергеевны Трипутень-Красиловой. И у ее брата Николая. Недавно он прислал с Севера своей маме подарок — теплые оленьи тапочки. И написал: «Мамочка, хочу, чтобы тебе в них стало тепло и уютно. И чтобы ты меня вспоминала, когда наденешь эти тапки».

Закономерный, по-моему, и красноречивый факт: ни один из воспитанников Раисы Даниловны не стал вором или бандитом. Все они честно трудятся. Никто из них не отведет глаза от внимательного взгляда своей мамы. А она все видит и всегда спросит: «Как живешь, сынок?», «Как дела, дочка?»

Я листаю альбомы. В них фотографии парней и девчат. Потом свадебные фото, семейные — с детьми. И на всех надпись: «Дорогой маме».

В первое воскресенье июня будет новая встреча. В этом году особенная — посвященная 50-летию детского дома. Придут, приедут взрослые дети, чтобы еще раз низко поклониться удивительной женщине — Раисе Даниловне Петрище.

Светлана СМОЛЬСКАЯ, учитель средней школы №20 г. Борисова.

31 мая — День борьбы с курением

ПОБЕДИЛИ ПРИВЫЧКУ — УКРЕПИЛИ ЗДОРОВЬЕ

Знаю одну женщину, которая к тридцати годам стала выглядеть едва ли не старухой. Хриплый голос, дряблое лицо в морщинах, которые не в силах скрыть даже косметика. К тому же ее одолели бессонница, плохой аппетит, частый кашель. Причиной такого преждевременного старения оказалась сигарета. Как выяснилось из разговора, курить она стала в восьмом классе. Взять сигарету подбила подружка. Сначала было интересно, потом появилась привычка. А когда не сложилась семейная жизнь — чтобы успокоить нервную систему. Выкуривала до пачки сигарет в день. И вот каков результат к тридцати годам.

Я посоветовала ей бросить курить. Но она лишь развела руками: «Пробовала. Ничего не получается».

Что ж, человек сам в ответе за свое здоровье. И все-таки хотелось бы напомнить тем, кто имеет пристрастие к сигарете: табачный дым — сложная смесь ядовитых веществ. Он содержит аммиак, окись углерода, синильную кислоту, канцерогенные смолы. Всего до 2 тысяч компонентов, которые никоим образом не содействуют укреплению здоровья, а, наоборот, разрушают его. Через язву желудка, эмфизему легких, инфаркт миокарда и другие заболевания.

Но вот проблема — как бросить курить? Одни курильщики переходят, как они утверждают, на менее вредные сигареты. Благо, нынче в «комках» выбор их огромный. Другие считают, что расстаться с табаком невозможно. А третьи вообще утверждают: если втянулся в курение, то бросать нельзя. Ибо организм уже привык к никотину и «перестройка» пойдет только во вред.

Со всей серьезностью заявляю: ни одна их этих причин не состоятельна. Человек может бросить курить. Если осознает самоценность своего здоровья и вред, который ему наносит сигарета. Есть немало методик, медикаментов, которые помогают человеку избавиться от привычки к табачному дыму. Но никогда не надо отчаиваться, что «у меня не получится». Не получилось с первого раза — начинайте снова. Шаг за шагом — и вы преодолеете этот психологический барьер. И однажды наступит момент, когда, проснувшись рано утром, вы не потянетесь рукой к столику, на котором лежит коробка сигарет. Вы победили привычку, значит, укрепили здоровье.

Людмила Жиевская, врач Минского областного центра здоровья.

Весела, цікава праводзяць свой вольны час працаўнікі палёў і ферм Бярэзінскага раёна. Вечарамі доўга не гасне святло ў Дамах культуры. Нязменным поспехам карыстаецца выступленне фальклорнага калектыву Гарэніцкага сельскага клуба "Лучына". Цёпла прымалі іх у родным калгасе "Бярэзінскі", на раённых святах. А наперадзе — новыя дарогі, новыя сустрэчы. Бо песня і праца побач ідуць.

***На здымках:** салістка ансамбля Любоў Андрэеўна **Рахманько;** у час рэпетыцыі.*

Фота Анатоля БАСАВА.

ГАИ информирует

ВЕЧНОЕ ПРОТИВОРЕЧИЕ: ВОДИТЕЛЬ — ПЕШЕХОД

С начала года в Минской области зарегистрировано 230 дорожно-транспортных происшествий. В 96 случаях они квалифицируются как автонаезды на пеших участников движения.

Общеизвестно: пьяный на дороге — потенциальный преступник. Однако находятся "смельчаки", продолжающие испытывать свою судьбу. Думаю, поэтому в области каждый четвертый автонаезд совершается на почве злоупотребления спиртным.

В воскресный вечер электромонтер Логойского узла связи А.Тимошенко, приняв горячительного, направился на автодорогу Минск — Витебск. На 64-м километре шоссе после встречи с легковушкой он остался лежать на асфальте с сотрясением мозга. Травмирован временно не работающий минчанин В.Пукачек, который в нетрезвом состоянии пытался перебежать проезжую часть шоссе Минск — Брест в Дзержинском районе перед близко идущими "Жигулями". Затем несчастье произошло в Жодино. На улице 40 лет Октября автомашиной "Форд" сбит местный житель В.Козловский. Пьяный пешеход переходил дорогу в неустановленном месте и погиб.

Не лучшим образом ведут себя и водители. Нередко они, не имея прав и элементарных навыков вождения, садятся за руль, иные отправляются в путь предварительно "разогревшись", игнорируя закон, пренебрегая опасностью. За подобные действия, как правило, приходится расплачиваться ценой жизни и здоровья окружающих. Этот путь оборачивается уголовным преступлением.

Ночью водитель столичного таксомоторного парка № 1 Л.Сурмачевский, управляя машиной ГАЗ-2410, позволил себе выпить. После этого, посадив в салон автомашины сразу пять пассажиров, он поехал в Дзержинск, забыв о всякой ответственности. В пути следования водитель-профессионал не заметил стоящий на правой обочине грузовик. В результате аварии пострадали и Л.Сурмачевский, и все пассажиры, один из которых от телесных повреждений скончался на месте происшествия. По данному факту автонаезда возбуждено уголовное дело.

Как можно убедиться, любая ошибка или халатность на дороге всегда приводит к непоправимой беде, причем в столкновении автомобиля и пешехода в самом тяжелом положении оказывается последний. Анализируя эти дорожно-транспортные происшествия, все чаще и чаще приходится вспоминать о дефиците милосердия к пострадавшему. С начала весны в области водители 11 раз оставляли жертву автонаезда без оказания первой медицинской помощи. Почти в каждом втором случае ожидание "скорой" оказалось роковым.

В Слуцке автомашиной "Москвич" на пешеходном переходе была сбита пенсионерка М.Забелина. Бросив 69-летнего пешехода на произвол судьбы, водитель с места ДТП скрылся. К счастью, женщине смогли быстро оказать помощь очевидцы, а своевременно принятыми мерами розыска виновный был установлен и задержан.

Согласитесь, горько осознавать, что еще есть люди, чей страх за содеянное толкает на преступление перед чувством простого человеческого долга. Именно личный эгоизм, боязнь "запачкаться", протянув руку помощи ближнему, превращают в одну минуту человека, для которого не существует ничего святого.

Кто виноват, кто прав? — эти вопросы возникают, когда под колесами автомобиля вдруг оказался человек. Печальная статистика свидетельствует: 42 процента всех "ЧП" — на счету водителей, 58 — пешеходов. Основные причины их знакомы даже школьнику. Это грубое нарушение установленных правил, снижение культуры поведения. Замечу: времена меняются, а психология и поступки людей — увы, нет! Что ж, придется напомнить, что доброта и чуткое отношение друг к другу всегда помогают нам в сложной ситуации. Об этом нужно помнить.

Сергей ШОСТАК, сотрудник ГАИ УВД облисполкома.

СПОРТ

НА ЧЭМПІЯНАТ ЕЎРОПЫ

У Прагу, дзе пройдзе чэмпіянат Еўропы па спартыўнай гімнастыцы сярод мужчын, выехала зборная каманда Беларусі. У яе саставе шэсць спартсменаў, сярод якіх і нашы лідэры мінчане Віталь Шчэрба і Іван Іванкоў.

Спаборніцтвы пройдуць у мнагаборстве і на асобных снарадах, будзе праводзіцца камандны залік.

БАМБАРДЗІРЫ З "ЦІВАЛІ"

Чатыры хакеісты мінскай каманды "Цівалі", якая другі год запар стала чэмпіёнам Беларусі, ўваходзяць у шасцёрку лепшых бамбардзіраў. Спіс самых трапных узначаліў Скабелка, які забіў 21 шайбу і зрабіў 9 дакладных перадач. Па васемнаццаць ачкоў набралі Чарняўскі і Панкоў, семнаццаць — Шыткоўскі.

Вось як выглядае выніковая табліца чэмпіянату, дзе ўсе каманды правялі па шаснаццаць гульняў:

	В	Н	П	Ш	А
"Цівалі" (Мінск)	15	1	0	95-28	31
"Нёман" (Гродна)	10	1	5	74-58	21
"Хімік" (Наваполацк)	10	0	6	78-49	20
"Тарпеда" (Мінск)	3	1	12	50-90	7
"Юнацтва" (Мінск)	0	1	15	37-107	1

ВЯРНУЛІСЯ З УЗНАГАРОДАМІ

З Кіева на мінулым тыдні вярнуліся беларускія вадналыжнікі, якія прымалі ўдзел у міжнародным турніры. Яны занялі другое каманднае месца, уступіўшы толькі зборнай Расіі.

І ў асабістых спаборніцтвах беларускія спартсмены занялі прызавыя месцы. У мнагаборстве Алеся Кохан набрала трэцюю суму балаў. Яна была другой у фігурным катанні, трэцяй — у скачках з трампліна і чацвёртай — у слаламе.

Сярод мужчын беларускія вадналыжнікі Максім Дзікі і Ян Кохан занялі першыя два месцы.

СЕНСАЦЫЯ І НЯМА ІНТРЫГІ

Зусім нядаўна ў чэмпіянаце Рэспублікі Беларусь цяжка было прадказаць пераможцу. Лідэрства з аднолькавымі шанцамі ўтрымлівалі мінскія каманды "Дынама" і "Дынама-93". Але ў апошніх турах выхаванцы Івана Шчокіна пачалі губляць ачкі, і перавага мінулагодніх чэмпіёнаў пачала павялічвацца. Пасля сенсацыйнага паражэння ў Віцебску ад "Лакаматыва" — 0:1 інтрыга вакол чэмпіёнскага звання, можна сказаць, знікла. Выйграўшы ў нядзелю ў старадарожскага "Будаўніка" з лікам 4:0, мінскія дынамаўцы маюць цяпер 44 ачкі і на пяць ачкоў апярэджваюць сваіх бліжэйшых канкурэнтаў. Камандзе "Дынама-93" цяпер трэба не ўпусціць сярэбраныя ўзнагароды.

Трэцяе месца займае магілёўскі "Днепр", які ў гасцях выйграў у "Гомсельмаша" — 1:0. За чатыры туры да фінішу ў яго 35 ачкоў. Чацвёрты і пяты радкі турнірнай табліцы займаюць віцебскі КІМ і "Маладзечна" — 34 і 28 ачкоў. У 26-м туры яны сустракаліся паміж сабой і разышліся мірна — 0:0.

А вось вынікі астатніх матчаў прайшоўшага тура: "Шахцёр" (Салігорск) — "Нёман" (Гродна) — 0:0, "Тарпеда" (Мінск) — "Фандок" (Бабруйск) — 2:1, "Ведрыч" (Рэчыца) — "Шыннік" (Бабруйск) — 3:2, "Тарпеда" (Магілёў) — "Дынама" (Брэст) — 1:3.

Матчы наступнага тура пройдуць 3 чэрвеня.

/Наш кар./

Хатні экран!

31 мая, аўторак

Беларускае тэлебачанне

16.10. "Мой боль вырастае да зор...".
17.00. Да Міжнароднага дня барацьбы з курэннем.
17.20. Дзелавая хроніка.
17.30. Навіны (з сурдаперакладам).
17.40. Мост.
18.05. Зачытайце маё пісьмо...
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Эканамічная хваля. Прыватызацыйныя чэкі.
19.40. "Так гэта было...". Расказвае былы партызан Аляксандр Фёдаравіч Хацкевіч.
20.10. ТА "Рэха". Крэда.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
21.50. "Сенсацыя" (Італія). 1-я серыя.
22.45. "Валадарская дружына".
23.30. Стоп-кадр.
23.50. Надвор'е.
24.00. НІКа.

Канал "Астанкіна"

14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
15.00. Справа.
15.10. "Прыгоды Тома Соера". Мультфільм.
15.40. Чароўны свет, ці Сінема.
16.00. 440 герц.
16.40. Планета. Масква—Сеул.
17.25. Аўта-шоу.
17.35. Дзень без тытуню.
17.45, 20.35. Надвор'е.
17.50. З першых рук.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял (Мексіка).
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Сустрэчы для вас. Л.Лявонаў.
21.10. "Маме спаўняецца 100 гадоў" (Іспанія).
23.10. Хіт-парад "Астанкіна".

Канал "Расія"

15.00, 19.00, 22.20. Весткі.
16.00. Новая лінія.
16.45. М-трэст.
17.00. Не быць дыназаўрам.
17.15. Галасы. Маладзёжная праграма.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. Прасцей простага.
18.40. "Пецярбургскі гурман".
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
20.25. Ціхі дом.
21.15. Я — лідэр.
21.40. Маскі-шоу.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Экран крымінальных паведамленняў.
23.05. "Асінцаў баль".

1 чэрвеня, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. "І быў вечар, і была раніца...". Д/ф.
8.45. "У добры шлях!". Выступленне міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь В.А.Гайсёнка.
8.55. ТБ — школе.
9.00. "Сенсацыя". 1-я серыя.
9.55. Аэробіка.
10.30. ТА "Рэха". Крэда.
12.40. Тэлевізійны Дом кіно.
13.30. Навіны.
15.00. Відзьма-нявідзьма.
16.00. "Бацькі і дзеці".
17.30. Навіны (з сурдаперакладам).
17.40. Чарнобыль: праблемы і вырашэнні.
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Пяць зорак.
19.55. Дзелавы партнёр.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Пяць хвілін на жарты.
21.50. "Сенсацыя". 2-я серыя.
22.45. "Валадарская дружына".
23.30. Дзесяць хвілін плюс стагоддзе.
23.40. Надвор'е.
23.50. НІКа.

Канал "Астанкіна"

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.05. Навіны.
8.20. "Ранішняя песенька".
8.35. "Дзікая ружа".
9.00. Клуб падарожнікаў.
9.50. На балі ў Папялушкі.
10.50, 0.15. Прэс-экспрэс.
11.20. "Джыўс і Вустэр".
12.10. Тэніс.
12.40. "Надзея".
13.30. "Востраў капітанаў".
14.25. Прадпрымальнік.
15.10. "Прыгоды Тома Соера". Мультфильм.
15.40. Усерасійскі конкурс юных выканаўцаў.
16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Мініяцюра.
17.45, 20.35. Надвор'е.
17.50. Тэхнадром.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
19.00. Пяць крокаў ад Крамля.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Маналог.
20.55. Фестываль зорак "Монтэ-Карла-94".
21.50. "Настасся. Загадка Ганны". 2-я серыя.
23.10. Працяг "Монтэ-Карла-94".
23.45. "Кураня смажанае". Д/ф.

Канал "Расія"

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. "У свеце музыкі". М.І.Глінка.
9.35. Тэлегазета.
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. "Далёкі Усход".
16.50. Прэм'ера д/ф "Дзеці Расіі".
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. Панове-таварышы.
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
20.25. Ніхто не забыты.
20.30. Вялікі скандал.
21.05. Фільм-прэм'ер.
21.25. Хакей. Фінал кубка Стэнлі.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Хакей. Фінал кубка.

8 канал

31 мая, вторник

18.00. Многосерийный фильм "Карусель".
18.20. Музыкальная программа.
19.00. Телесериал "Лабиринт правосудия", "Непредвзятое отношение".
19.50. Студия "ИНТЭКС". Новости.
20.00. Мультсериал "Вольтрон".
20.30. Телесериал "Морена Клара". 17 серия.
21.20. Сделай себе карьеру.

1 июня, среда

18.00. Многосерийный фильм "Карусель".
18.20. Музыкальная программа.
18.50. Журфак БГУ представляет...
19.00. Полицейский сериал "Хилл Стрит Блюз", "Скажи как есть".
19.50. СОЛТЭК. Новости.
20.00. Мультсериал "Вольтрон".
20.30. Телесериал "Морена Клара". 18 серия.
21.20. Астра-класс.
21.45. Классика зарубежного кинематографа. Художественный фильм "Борец".

Управление по печати Миноблисполкома с 1 июня 1994 г. ликвидируется. Претензии предъявлять до 20 июня с.г.

Ликвидационная комиссия Миноблисполкома.

Наш адрас: 220013, гор.Мінск, вул.Б. Хмяльніцкага,10-А,паверх 9, рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай рэдакцыі —68-29-76, намесніка галоўнага рэдактара —68-25-81, адказнага сакратара —68-26-48, сакратарыята —68-26-48, аддзелаў: Саветаў —68-26-38, адукацыі і культуры —68-25-76, сацыяльна—эканамічнага —68-25-43, грамадска-палітычнага —68-25-42, інфармацыйна-аналітычнага —68-28-33, пісьмаў і маральна-бытавых праблем — 68-25-83, ілюстрацыі —68-25-03,68-26-48, камерцыйнага — 68-25-86, бухгалтэрыі —68-26-65.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Барысаве —(8-277)5-15-61,Вілейцы —(8-271)5-57-86,Нясвіжы—(8-270)5-41-88, Салігорску — (8-210) 2-49-60.

ЗАСНАВАЛЬНІК – Мінскі абласны Савет народных дэпутатаў, 220625, г.Мінск, вул. Энгельса, 4. "Мінская праўда"— орган Мінскага абласнога Савета народных дэпутатаў.

Галоўны рэдактар М.А.ШЛОМА,

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Адказнасць за падбор і дакладнасць апублікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары.

Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Час падпісання ў друк: па графіку 22.10. Нумар падпісаны ў 22.00.

Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе. "Мінскай праўды". Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку". 220013, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 79.

Тыраж 17763. Індэкс 63923. Зак № 56.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12